

**RAPORT ROCZNY GRUPY ASSECO SOUTH EASTERN EUROPE
ZA ROK ZAKOŃCZONY
DNIA 31 GRUDNIA 2013 ROKU**

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY ASSECO SOUTH EASTERN EUROPE
WRAZ Z OPINIĄ NIEZALEŻNEGO
BIEGŁEGO REWIDENTA**

Rzeszów, dnia 19 lutego 2014 roku

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY ASSECO SOUTH EASTERN EUROPE
WRAZ Z OPINIĄ NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2013 ROKU**

Spis treści	Strona
WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPY ASSECO SOUTH EASTERN EUROPE	5
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
SKONSOLIDOWANY BILANS	7
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM	8
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	9
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA	10
I. INFORMACJE OGÓLNE	10
II. ORGANIZACJA GRUPY ASSECO SOUTH EASTERN EUROPE	10
III. SKŁAD ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ ASEE S.A. ORAZ ICH KOMITETÓW	11
IV. ZASADY RACHUNKOWOŚCI ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	11
1. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
2. Oświadczenie o zgodności	11
3. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych	11
4. Zmiana szacunków	12
5. Profesjonalny osąd	12
6. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	13
7. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	13
8. Istotne zasady rachunkowości:	14
i. Zasady konsolidacji	14
ii. Połączenia jednostek gospodarczych znajdujących się pod wspólną kontrolą	15
iii. Wartość firmy	15
iv. Przeliczanie pozycji wyrażonej w walucie obcej	15
v. Opcje put dla akcjonariuszy niekontrolujących	16
vi. Rzeczowe aktywa trwałe	16
vii. Nieruchomości inwestycyjne	17
viii. Wartości niematerialne	17
ix. Leasing	18
x. Koszty finansowania zewnętrznego	19
xi. Instrumenty finansowe	19
xii. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia	20
xiii. Utrata wartości aktywów finansowych	20
xiv. Zapasy	21
xv. Rozliczenia międzyokresowe	21
xvi. Należności z tytułu dostaw i usług	21
xvii. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, środki pieniężne zastrzeżone	21
xviii. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	22
xix. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	22
xx. Rezerwy	22
xxi. Przychody	23
xxii. Podatki	24
9. Sezonowość działalności	25
10. Zmiany stosowanych zasad prezentacji	25
11. Zmiana danych porównywalnych	26
V. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI	27

VII. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	29
1. Struktura przychodów ze sprzedaży	29
2. Nadwyżka przychodów nad kosztami obcymi.....	29
3. Struktura kosztów działalności	29
4. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	29
5. Przychody i koszty finansowe	30
6. Podatek dochodowy	30
7. Zysk przypadający na jedną akcję	32
8. Informacje dotyczące wypłaconej/ zadeklarowanej dywidendy	32
9. Rzeczowe aktywa trwałe.....	33
10. Wartości niematerialne.....	34
11. Wartość firmy z konsolidacji.....	35
12. Zapasy.....	38
13. Należności krótkoterminowe	38
14. Aktywa finansowe.....	39
15. Środki pieniężne i depozyty krótkoterminowe.....	39
16. Czynne rozliczenia międzyokresowe.....	39
17. Kapitał podstawowy	40
18. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.....	40
19. Udziały niekontrolujące	40
20. Rezerwy	41
21. Długoterminowe i krótkoterminowe zobowiązania finansowe	41
22. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki.....	42
23. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych tytułów.....	42
24. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, rozliczenia międzyokresowe przychodów.....	43
25. Kontrakty wdrożeniowe	43
26. Leasing finansowy	43
27. Informacje i objaśnienia do rachunku przepływów pieniężnych.....	43
28. Zobowiązania i należności warunkowe.....	44
29. Informacje o podmiotach powiązanych	44
30. Zatrudnienie	47
31. Wynagrodzenie członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej oraz jednostek zależnych	47
32. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	47
33. Zarządzanie kapitałem	47
34. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	48
35. Instrumenty finansowe.....	50
36. Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym.....	51
37. Znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych	51

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY ASSECO SOUTH EASTERN EUROPE
WRAZ Z OPINIĄ NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2013 ROKU**

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Asseco South Eastern Europe S.A.

Zarząd Asseco South Eastern Europe S.A.:

Piotr Jeleński

Prezes Zarządu

Calin Barseti

Członek Zarządu

Miljan Mališ

Członek Zarządu

Miodrag Mirčetić

Członek Zarządu

Marcin Rulnicki

Członek Zarządu

WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPY ASSECO SOUTH EASTERN EUROPE

	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
	tys. PLN	tys. PLN	tys. EUR	tys. EUR
I. Przychody ze sprzedaży	471 692	462 454	112 014	110 805
II. Zysk z działalności operacyjnej	42 115	52 594	10 001	12 602
III. Zysk brutto	43 369	54 638	10 299	13 091
IV. Zysk za okres sprawozdawczy	35 967	49 587	8 541	11 881
V. Zysk za okres sprawozdawczy przypadający Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	35 949	49 626	8 537	11 890
VI. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	40 538	54 213	9 627	12 990
VII. Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(25 574)	(54 911)	(6 073)	(13 157)
VIII. Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(29 604)	(19 659)	(7 030)	(4 710)
IX. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	59 126	74 153	14 257	18 138
X. Zysk za okres sprawozdawczy na jedną akcję zwykłą przypisany Akcjonariuszom Jednostki Dominującej (w PLN/EUR)	0,69	0,96	0,16	0,23
XI. Rozwodniony zysk za okres sprawozdawczy na jedną akcję zwykłą przypisany Akcjonariuszom Jednostki Dominującej (w PLN/EUR)	0,69	0,96	0,16	0,23

Wybrane dane finansowe prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przeliczono na walutę EUR w następujący sposób:

- pozycje dotyczące skonsolidowanego rachunku zysków i strat oraz skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca. Kurs ten wyniósł:
 - w okresie od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku 1 EUR = 4,2110 PLN
 - w okresie od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku 1 EUR = 4,1736 PLN
- stan środków pieniężnych Grupy na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego i analogicznego w okresie poprzednim przeliczono według średnich kursów ogłoszonych przez NBP. Kurs ten wyniósł:
 - kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2013 roku 1 EUR = 4,1472 PLN
 - kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2012 roku 1 EUR = 4,0882 PLN

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Przychody ze sprzedaży	<u>1</u>	471 692	462 454
Wartość odsprzedanych towarów i usług obcych (-)	<u>3</u>	(203 921)	(204 929)
Nadwyżka przychodów nad kosztami obcymi	<u>2</u>	267 771	257 525
Koszty wytworzenia (-)	<u>3</u>	(150 289)	(132 968)
Koszty sprzedaży (-)	<u>3</u>	(38 744)	(39 177)
Koszty ogólnego zarządu (-)	<u>3</u>	(36 870)	(33 454)
Zysk netto ze sprzedaży		41 868	51 926
Pozostałe przychody operacyjne	<u>4</u>	1 591	2 397
Pozostałe koszty operacyjne (-)	<u>4</u>	(1 344)	(1 729)
Zysk z działalności operacyjnej		42 115	52 594
Przychody finansowe	<u>5</u>	2 479	4 979
Koszty finansowe (-)	<u>5</u>	(1 225)	(2 935)
Zysk brutto		43 369	54 638
Podatek dochodowy (bieżące i odroczone obciążenie podatkowe)	<u>6</u>	(7 402)	(5 051)
Zysk za okres sprawozdawczy		35 967	49 587
Przypadający:			
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej		35 949	49 626
Akcjonariuszom niekontrolującym		18	(39)
Skonsolidowany zysk za okres sprawozdawczy (w złotych) przypisany Akcjonariuszom ASEE S.A. przypadający na jedną akcję			
Podstawowy ze skonsolidowanego zysku z działalności kontynuowanej za okres sprawozdawczy	<u>7</u>	0,69	0,96
Rozwodniony ze skonsolidowanego zysku z działalności kontynuowanej za okres sprawozdawczy	<u>7</u>	0,69	0,96

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Zysk za okres sprawozdawczy	35 967	49 587
Pozostałe dochody całkowite, w tym:	(10 556)	(72 434)
Mogące podlegać przeklasyfikowaniu na zyski lub straty	(10 556)	(72 434)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych	(10 556)	(72 434)
SUMA DOCHODÓW CAŁKOWITYCH ZA OKRES	25 411	(22 847)
Przypadająca:		
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	25 453	(22 809)
Akcjonariuszom niekontrolującym	(42)	(38)

SKONSOLIDOWANY BILANS

AKTYWA	Nota	31 grudnia 2013 roku (badane)	31 grudnia 2012 roku (przekształcone)
Aktywa trwałe		563 393	541 123
Rzeczowe aktywa trwałe	9	34 090	20 410
Nieruchomości inwestycyjne		1 230	774
Wartości niematerialne	10	32 890	26 786
Wartość firmy z konsolidacji	11	491 656	488 031
Inwestycje w jednostkach zależnych		11	11
Długoterminowe aktywa finansowe	14	234	292
Należności długoterminowe		300	336
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6	2 562	3 901
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	16	420	582
Aktywa obrotowe		213 958	218 717
Zapasy	12	17 694	16 331
Rozliczenia międzyokresowe	16	7 422	6 675
Należności z tytułu dostaw i usług	13	107 480	74 428
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	13	1 997	1 367
Pozostałe należności budżetowe	13	373	1 394
Należności z tytułu wyceny kontraktów IT	25	8 193	12 480
Inne należności	13	9 758	10 602
Krótkoterminowe aktywa finansowe	14	1 915	21 287
Środki pieniężne i depozyty krótkoterminowe	15	59 126	74 153
SUMA AKTYWÓW		777 351	759 840

SKONSOLIDOWANY BILANS

PASYWA	Nota	31 grudnia 2013 roku (badane)	31 grudnia 2012 roku (przekształcone)
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej)		648 778	664 672
Kapitał podstawowy	17	518 942	518 942
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	18	38 825	38 825
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych		(74 354)	(63 856)
Zyski (straty) z lat ubiegłych i wynik okresu bieżącego		165 365	170 761
Udziały niekontrolujące	19	171	181
Kapitał własny ogółem		648 949	664 853
Zobowiązania długoterminowe		12 353	5 838
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	22	7 157	24
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6	2 422	2 527
Długoterminowe rezerwy	20	1 373	1 446
Długoterminowe zobowiązania finansowe	21	718	741
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów	24	683	1 094
Pozostałe zobowiązania długoterminowe		-	6
Zobowiązania krótkoterminowe		116 049	89 149
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	22	6 314	489
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	23	52 264	31 839
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	23	66	1 199
Pozostałe zobowiązania budżetowe	23	13 998	11 153
Zobowiązania finansowe	21	2 073	1 974
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów IT	25	1 270	2 966
Pozostałe zobowiązania	23	13 870	13 513
Krótkoterminowe rezerwy	20	2 682	3 834
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	24	7 863	8 502
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	24	15 649	13 680
SUMA ZOBOWIĄZAŃ		128 402	94 987
SUMA PASYWÓW		777 351	759 840

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych	Zyski (straty) z lat ubiegłych i wynik okresu bieżącego	Kapitał własny dla Akcjonariuszy Jednostki Dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2013 roku	518 942	38 825	(63 856)	170 761	664 672	181	664 853
Zysk (strata) za okres sprawozdawczy	-	-	-	35 949	35 949	18	35 967
Pozostałe dochody całkowite	-	-	(10 496)	-	(10 496)	(60)	(10 556)
Suma dochodów całkowitych za okres sprawozdawczy	-	-	(10 496)	35 949	25 453	(42)	25 411
Zmiany w składzie Grupy, w tym:	-	-	-	86	86	(53)	33
Nabycie udziałów w spółce zależnej	-	-	-	-	-	33	33
Nabycie udziałów niekontrolujących	-	-	-	86	86	(86)	-
Zmiana wyceny zobowiązania z tytułu opcji put wobec udziałowców niekontrolujących 29	-	-	-	686	686	-	686
Rozliczenie wyniku przypadającego na udziały niekontrolujące	-	-	(2)	(83)	(85)	85	-
Dywidenda	-	-	-	(42 034)	(42 034)	-	(42 034)
Na dzień 31 grudnia 2013 roku (badane)	518 942	38 825	(74 354)	165 365	648 778	171	648 949

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych	Zyski (straty) z lat ubiegłych i wynik okresu bieżącego	Kapitał własny dla Akcjonariuszy Jednostki Dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	518 942	38 825	8 579	139 465	705 811	-	705 811
Zysk (strata) za okres sprawozdawczy	-	-	-	49 626	49 626	(39)	49 587
Pozostałe dochody całkowite	-	-	(72 435)	-	(72 435)	1	(72 434)
Suma dochodów całkowitych za okres sprawozdawczy	-	-	(72 435)	49 626	(22 809)	(38)	(22 847)
Zmiany w składzie Grupy, w tym:	-	-	-	-	-	149	149
Nabycie udziałów w spółce zależnej	-	-	-	-	-	149	149
Rozliczenie wyniku przypadającego na udziały niekontrolujące	-	-	-	(70)	(70)	70	-
Zmiana wyceny zobowiązania z tytułu opcji put wobec udziałowców niekontrolujących	-	-	-	422	422	-	422
Dywidenda	-	-	-	(18 682)	(18 682)	-	(18 682)
Na dzień 31 grudnia 2012 roku (przekształcone)	518 942	38 825	(63 856)	170 761	664 672	181	664 853

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk brutto	43 369	54 638
Korekty o pozycje:	5 302	6 190
Amortyzacja	13 936	10 807
Zmiana stanu zapasów	(1 166)	(5 080)
Zmiana stanu należności	(27 066)	14 268
Zmiana stanu zobowiązań	21 123	(10 736)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	884	486
Zmiana stanu rezerw	(1 065)	(1 543)
Przychody i koszty odsetkowe	(1 348)	(1 940)
Zyski / Straty z różnic kursowych	438	(30)
Zyski / Straty z działalności inwestycyjnej	(440)	(964)
Inne	6	922
Środki pieniężne netto wygenerowane z działalności operacyjnej	48 671	60 828
Zapłacony podatek dochodowy	(8 133)	(6 615)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	40 538	54 213
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	739	556
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(23 547)	(12 327)
Wydatki z tytułu projektów rozwojowych	(12 502)	(8 714)
Wydatki z tytułu nabycia jednostek zależnych	27 (10 363)	(29 546)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w nabytych jednostkach zależnych	318	14
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych w wartości godziwej przez wynik finansowy	14 9 529	10 463
Nabycie aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	14 (9 500)	(163)
Wpływy ze sprzedaży obligacji skarbowych	14 3 350	14 803
Wydatki na zakup obligacji skarbowych	14 -	(14 098)
Wpływy ze zwolnienia lokat	14 21 283	-
Wydatki z tytułu założenia lokat	14 (4 798)	(17 712)
Dywidendy wypłacone byłym właścicielom spółki zależnej	(1 703)	-
Pożyczki spłacone (udzielone)	14 (80)	91
Otrzymane odsetki	1 699	1 941
Pozostałe	1	(219)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(25 574)	(54 911)

Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy (spłata) pożyczek/kredytów krótkoterminowych	2 438	(439)
Wpływy z pozostałych pożyczek/kredytów	10 786	-
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(417)	(384)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej	8 (42 034)	(18 682)
Wydatki na nabycie udziałów niekontrolujących	27 (210)	-
Zapłacone odsetki	(220)	(156)
Pozostałe	53	2
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(29 604)	(19 659)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(14 640)	(20 357)
Różnice kursowe netto	(393)	(8 552)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na dzień 1 stycznia	74 133	103 042
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na dzień 31 grudnia	15 59 100	74 133

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Grupa Asseco South Eastern Europe („Grupa”, „Grupa ASEE”, „ASEE”) to grupa kapitałowa, której Jednostką Dominującą jest Asseco South Eastern Europe Spółka Akcyjna („Jednostka Dominująca”, „Spółka”, „Emitent”, „ASEE S.A.”) z siedzibą w Rzeszowie, przy ul. Olchowej 14.

Jednostka Dominująca została utworzona 10 kwietnia 2007 roku. W dniu 11 lipca 2007 roku dokonano wpisu Spółki w XII Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie pod numerem 0000284571. Od dnia 28 października 2009 roku Spółka jest notowana na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych S.A.

ASEE S.A. jest Jednostką Dominującą Grupy Asseco South Eastern Europe. Jednostka Dominująca może działać na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza jej granicami. Czas trwania Jednostki Dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy jest nieograniczony.

Grupa Asseco South Eastern Europe prowadzi działalność w zakresie sprzedaży oprogramowania własnego i obcego jak również świadczenia usług wdrożeniowych, integracyjnych i outsourcingowych.

Grupa dostarcza rozwiązania IT, rozwiązania z obszaru uwierzytelniania, systemy do rozliczania płatności internetowych, jak również prowadzi sprzedaż i obsługę bankomatów i terminali płatniczych oraz świadczy usługi integracyjne i wdrożeniowe systemów i sprzętu informatycznego. Grupa prowadzi działalność na terenie Polski, krajów Europy Południowo-Wschodniej oraz Turcji.

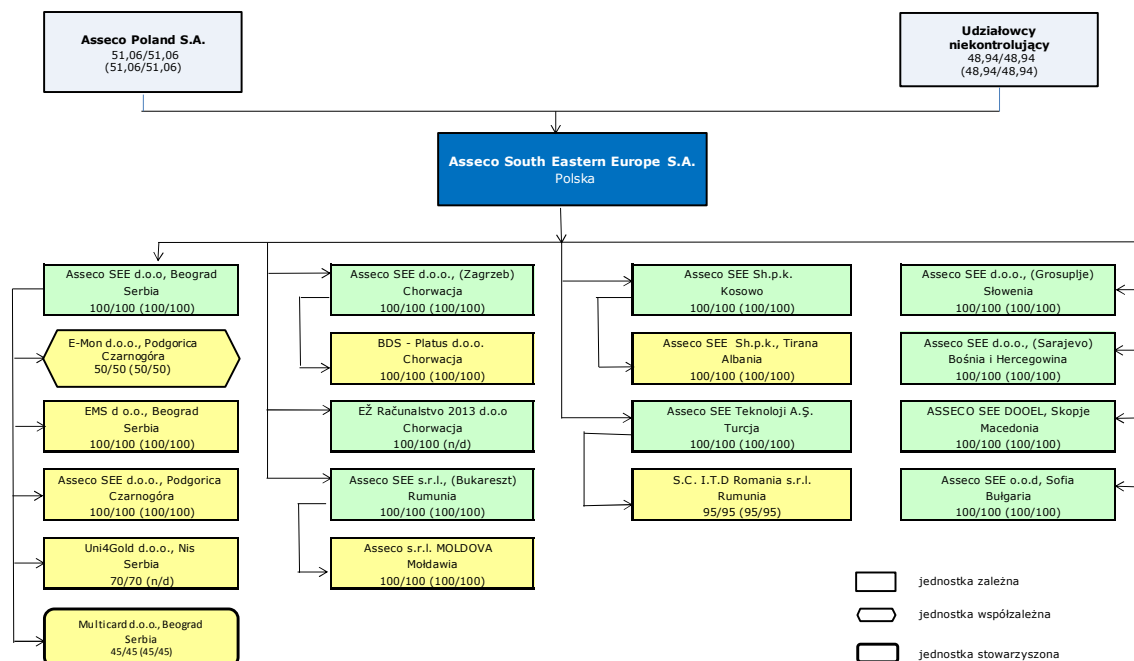
Zakres podstawowej działalności Grupy Asseco South Eastern Europe w podziale na odpowiednie segmenty został opisany w punkcie V niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku oraz zawiera dane porównywalne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku.

Grupa sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską dla okresu bieżącego i porównywalnego.

Dnia 19 lutego 2014 roku skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku zostało przez Zarząd zatwierdzone do publikacji.

II. ORGANIZACJA GRUPY ASSECO SOUTH EASTERN EUROPE

Powyżej przedstawiono strukturę Grupy ASEE wraz z udziałem procentowym w kapitale i głosach na zgromadzeniach akcjonariuszy/wspólników na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadanych przez Grupę w podmiotach wchodzących w skład Grupy ASEE jest równy udziałowi Grupy w kapitałach tych jednostek.

III. SKŁAD ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ ASEE S.A. ORAZ ICH KOMITETÓW

Na dzień 31 grudnia 2013 roku, oraz na dzień publikacji niniejszego sprawozdania tj. 19 lutego 2014 roku skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki oraz Komitetu Audytu przedstawiał się następująco:

Rada Nadzorcza	Zarząd	Komitet Audytu
Adam Góral	Piotr Jeleński	Andrzej Mauberg
Jacek Duch	Calin Barseti	Jacek Duch
Jan Dauman	Miljan Mališ	Gabriela Żukowicz
Andrzej Mauberg	Miodrag Mirčetić	
Mihail Petreski	Marcin Rułnicki	
Przemysław Sęczkowski		
Gabriela Żukowicz		

W okresie sprawozdawczym miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu:

- w dniu 18 grudnia 2013 roku wpłynęły do Spółki rezygnacje Hatice Ayas i Dražena Pehar z pełnienia funkcji Członków Zarządu z dniem 31 grudnia 2013 roku.

W okresie sprawozdawczym oraz w okresie od dnia 31 grudnia 2013 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania tj. 19 lutego 2014 roku nie wystąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej oraz w składzie Komitetu Audytu.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki oraz Komitetu Audytu przedstawiał się następująco:

Rada Nadzorcza	Zarząd	Komitet Audytu
Adam Góral	Piotr Jeleński	Andrzej Mauberg
Jacek Duch	Hatice Ayas	Jacek Duch
Jan Dauman	Calin Barseti	Gabriela Żukowicz
Andrzej Mauberg	Miljan Mališ	
Mihail Petreski	Miodrag Mirčetić	
Przemysław Sęczkowski	Dražen Pehar	
Gabriela Żukowicz	Marcin Rułnicki	

IV. ZASADY RACHUNKOWOŚCI ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem instrumentów pochodnych i aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest prezentowane w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości przez Grupę jak również przez Jednostkę Dominującą oraz jednostki podporządkowane.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania nie stwierdza się okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę oraz spółki Grupy w okresie co najmniej 12 miesięcy po dacie bilansowej.

2. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez UE. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej różnią się od Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez UE. Spółka skorzystała z możliwości, występującej w przypadku stosowania Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez UE, zastosowania MSSF 10, MSSF 11, MSSF 12, zmienionego MSR 27 oraz MSR 28 dopiero od okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku.

Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez przepisy lokalne. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy, wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

3. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych

Walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej oraz walutą sprawozdawczą skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN).

Jednostkowe i skonsolidowane sprawozdania spółek z Grupy sporządzane są w walutach podstawowych środowisk gospodarczych, w których działają (w walutach funkcjonalnych).

Walutami funkcjonalnymi jednostek bezpośrednio zależnych od ASEE S.A. są lej rumuński, kuna

chorwacka, dinar serbski, denar macedoński, euro, lira turecka, lew bułgarski, wymienna marka (Bośnia i Hercegowina).

4. Zmiana szacunków

W roku zakończonym w dniu 31 grudnia 2013 roku nie wystąpiły istotne zmiany w sposobie dokonywania szacunków.

5. Profesjonalny osąd

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania szacunków i założeń, które wpływają na wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym. Mimo, że przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy kierownictwa Grupy na temat bieżących działań i zdarzeń, rzeczywiste wyniki mogą się różnić od przewidywanych.

Poniżej przedstawiono główne obszary, w których w procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości, oprócz szacunków księgowych, miał duże znaczenie profesjonalny osąd kierownictwa i co do których zmiana szacunków może mieć istotny wpływ na wyniki Grupy w przyszłości.

i. Przyjęte przepływy operacyjne do wyceny kontraktów IT oraz pomiar stopnia zaawansowania

Grupa realizuje szereg kontraktów na budowę oraz wdrożenia systemów informatycznych. Wycena kontraktów IT wymaga ustalenia przyszłych przepływów operacyjnych w celu ustalenia wartości godziwej przychodów i kosztów oraz dokonania pomiaru stopnia zaawansowania prac na projekcie. Stopień zaawansowania prac ustala się jako stosunek poniesionych kosztów (zwiększających postęp realizacji prac) do kosztów planowanych lub stosunkiem przepracowanych roboczo-dni w stosunku do całkowitego czasu pracy. Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość należności z tytułu wyceny kontraktów IT wynosiła 8 193 tys. PLN, zobowiązania z tego tytułu wynosiły 1 270 tys. PLN.

ii. Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

iii. Wartość firmy – test na utratę wartości

Zarząd Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2013 roku przeprowadził test na utratę wartości firmy, powstałej w wyniku nabycia jednostek zależnych.

Wymagało to oszacowania wartości odzyskiwalnej wartości firmy, alokowanej do poszczególnych segmentów operacyjnych. Oszacowanie wartości odzyskiwalnej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i ustalenia stopy dyskontowej, która jest następnie wykorzystywana do obliczenia wartości bieżącej tych przepływów. Wartość firmy powstała na nabyciu jednostek zależnych na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła 491 656 tys. PLN, natomiast na dzień 31 grudnia 2012 roku 488 031 tys. PLN.

iv. Zobowiązanie z tytułu zapłaty za pozostałe udziały spółek zależnych

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa ujęła zobowiązanie warunkowe z tytułu przyszłej płatności za udziały w spółce EŽR Chorwacja. Ustalenie wartości zobowiązania wymagało oszacowania wartości wyniku finansowego spółki. Wartość zobowiązania na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła 1 800 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Grupa ujęła zobowiązania z tytułu przyszłych płatności na rzecz akcjonariuszy niekontrolujących spółki Multicard Serbia. Wartość zobowiązania z tego tytułu wynosiła na dzień 31 grudnia 2012 roku 628 tys. Ustalenie wartości tych zobowiązań wymagało oszacowania wartości wyniku finansowego spółki w przyszłości. Na dzień 31 grudnia 2013 roku, w związku z utratą kontroli nad spółką Multicard Serbia zobowiązanie nie zostało ujęte. Szczegółowy opis utraty kontroli nad Multicard Serbia znajduje się w notce 29 niniejszego sprawozdania.

v. Wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa rozpoznała aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 2 562 tys. PLN oraz rezerwę na podatek odroczony w kwocie 2 422 tys. PLN. Zmiana aktywa i rezerwy na podatek odroczony w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku wyniosła łącznie (1 095) tys. PLN (w analogicznym okresie 2012 roku 2 003 tys. PLN). Kierownictwo Grupy uważa, że realizacja rozpoznanego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy aktywa w kwocie 2 562 tys. PLN jest bardzo prawdopodobna w oparciu o aktualny plan finansowy oraz obowiązujące obecnie przepisy podatkowe.

Jednostka Dominująca nie rozpoznała całości aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczącego straty z lat ubiegłych. Aktywo z tytułu odroczonego podatku na nierozliczoną stratę podatkową zostało ujęte w kwocie 1 418 tys. PLN, tj. zakresie,

w którym prawdopodobne jest, że będzie dostępny przyszły zysk do opodatkowania, od którego można odpisać nierozliczone straty. Strata podatkowa w Jednostce Dominującej nieobjęta aktywem z tytułu podatku odroczonego wynosiła na dzień 31 grudnia 2013 roku 63 688 tys. PLN natomiast na dzień 31 grudnia 2012 roku 73 181 tys. PLN.

6. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego raportu są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2012 roku, z wyjątkiem zastosowania zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2013 roku.

W przypadku instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej nie wprowadzono zmian co do sposobu (metody) jej ustalania.

7. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- Faza pierwsza standardu *MSSF 9 Instrumenty Finansowe: Klasyfikacja i wycena* z późniejszymi zmianami – wejście w życie zostało odroczone przez Radę ds. MSSF bez wskazania planowanego terminu zatwierdzenia,
- MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później. Grupa zdecydowała stosować MSSF dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku,
- MSSF 11 Wspólne przedsięwzięcia* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później. Grupa zdecydowała stosować MSSF dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku,
- MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach* – mający

zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później. Grupa zdecydowała stosować MSSF dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku,

- Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12 *Przepisy przejściowe* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później,
- MSR 27 *Jednostkowe sprawozdania finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później, Grupa zdecydowała stosować zmiany do MSR dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku,
- MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólne przedsięwzięcia* – mający zastosowanie dla okresów rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później. Grupa zdecydowała stosować zmiany do MSR dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku,
- Zmiany do MSR 32 *Instrumenty finansowe: prezentacja: Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 oraz MSR 27 *Jednostki inwestycyjne* (opublikowane dnia 31 października 2012 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku,
- KIMSF 21 *Oplaty publiczne* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE,
- Zmiany do MSR 36 *Ujawnienia dotyczące wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych* (opublikowano dnia 29 maja 2013 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później,

- Zmiany do MSR 39 *Odnawienie instrumentów pochodnych i kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń* (opublikowane dnia 27 czerwca 2013 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później,
- Zmiany do MSR 19 *Programy określonych świadczeń: Składki pracownicze* (opublikowano dnia 21 listopada 2013) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany wynikające z przeglądu *MSSF 2010-2012* – niektóre ze zmian mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, a niektóre prospektywnie dla transakcji mających miejsce dnia 1 lipca 2014 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany wynikające z przeglądu *MSSF 2011-2013* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

Zarząd jest w trakcie analizowania wpływu zastosowania MSSF 10 i 11 na metodę ujęcia spółek E-mon Czarnogóra oraz Multicard Serbia w skonsolidowanych sprawozdaniach, które będą sporządzane za okresy rozpoczynające się 1 stycznia 2014 roku lub później.

8. Istotne zasady rachunkowości

i. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Jednostki Dominującej Asseco South Eastern Europe S.A. oraz dane finansowe jej jednostek zależnych sporządzone za okres od dnia 1 stycznia 2013 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku. Dane finansowe jednostek zależnych zostały sporządzone przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze.

Jednostkami zależnymi są takie jednostki, w których Grupa posiada więcej niż połowę głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy lub zgromadzeniu wspólników lub w jakikolwiek inny sposób posiada

zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną tychże jednostek. Do oceny posiadania przez Grupę kontroli nad innymi jednostkami bierze się również pod uwagę istnienie i wpływ potencjalnych głosów, które mogą być wykonywane na walnych zgromadzeniach akcjonariuszy lub zgromadzeniach wspólników tychże jednostek.

Wszystkie salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostają w całości wyeliminowane podczas konsolidacji. Straty podlegają wyłączeniu w zakresie, w jakim nie wskazują na utratę wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba, że możliwe jest udowodnienie, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy Spółka ma możliwość kierowania polityką finansową i operacyjną danej jednostki.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

Grupa wykazuje swoje udziały w jednostce współkontrolowanej za pomocą konsolidacji proporcjonalnej. Wszystkie aktywa, zobowiązania, przychody i koszty jednostki współkontrolowanej przypadające na jednostkę z Grupy są indywidualnie sumowane z podobnymi pozycjami w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych. W skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Grupy należy dokonać odpowiednich korekt konsolidacyjnych, celem wyeliminowania udziału przypadającego na Grupę we wzajemnych saldach, przychodach, kosztach i niezrealizowanych zyskach w odniesieniu do transakcji pomiędzy jednostkami z Grupy a jednostką współkontrolowaną. Jednostka współkontrolowana jest ujmowana metodą proporcjonalną aż do chwili zaprzestania sprawowania współkontroli nad jednostką. Od dnia, w którym jednostka przestaje być współkontrolowana i nie staje się jednostką zależną ani stowarzyszoną Grupy, Grupa ujmuje swoje udziały w tej jednostce w wartości godziwej. Różnice

między wartością bilansową byłego wspólnego przedsięwzięcia a wartością godziwą obecnej inwestycji, a także wpływy ze sprzedaży należy rozpoznać w rachunku zysków i strat. W przypadku, w którym pozostała część inwestycji stanowi znaczący wpływ należy ją ująć analogicznie jak inwestycję w jednostkę stowarzyszoną.

ii. Połączenia jednostek gospodarczych znajdujących się pod wspólną kontrolą

Połączenie jednostek gospodarczych dotyczące jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą to połączenie jednostek gospodarczych, w ramach którego wszystkie łączące się jednostki znajdują się ostatecznie pod kontrolą tej samej strony lub stron zarówno przed, jak i po połączeniu oraz kontrola ta nie jest tymczasowa.

W szczególności, chodzi tu o takie transakcje, jak transfer spółek lub przedsięwzięć pomiędzy jednostkami Grupy lub połączenie jednostki dominującej z jej jednostką zależną.

Do rozliczenia skutków połączeń pomiędzy jednostkami znajdującymi się pod wspólną kontrolą Grupa stosuje metodę łączenia udziałów.

W przypadku przekształceń polegających na wniesieniu aportem inwestycji w jedną jednostkę zależną do drugiej jednostki zależnej lub połączenia dwóch jednostek zależnych od Asseco South Eastern Europe S.A., następuje jedynie przejęcie wartości inwestycji w przejmowaną jednostkę zależną na wartość inwestycji w przejmującą jednostkę zależną. Tym samym przeniesienie jednej jednostki zależnej pod drugą jednostkę zależną nie ma wpływu na wynik finansowy Spółki oraz Grupy.

iii. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
 - (i) przekazanej zapłaty,
 - (ii) kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - (iii) w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli

wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia.

Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

iv. Przeliczanie pozycji wyrażonej w walucie obcej

Walutą pomiaru Jednostki Dominującej oraz walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN).

Jednostkowe i skonsolidowane sprawozdania spółek z Grupy sporządzane są w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działają (w walutach funkcjonalnych). Walutami funkcjonalnymi jednostek bezpośrednio zależnych od ASEE S.A. są lej rumuński, kuna chorwacka, dinar serbski, denar macedoński, euro, lira turecka, lew bułgarski, marka wymienna (Bośnia i Hercegowina).

Transakcje wyrażone w walutach obcych są początkowo ujmowane według kursu waluty funkcjonalnej obowiązującego na dzień zawarcia transakcji. Aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane po kursie waluty funkcjonalnej obowiązującym na dzień bilansowy. Pozycje niepieniężne wyceniane według kosztów historycznych w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia

początkowej transakcji. Pozycje niepieniężne wyceniane według wartości godziwej w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia ustalenia takiej wartości godziwej.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub w kapitałach własnych.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania zagranicznych jednostek zależnych są przeliczane na walutę prezentacyjną Grupy Asseco South Eastern Europe po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich rachunki zysków i strat są przeliczane po średnim kursie wymiany za dany okres sprawozdawczy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym jako jego odrębny składnik. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Waluta	Na dzień	Na dzień
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
USD	3,0120	3,0996
EUR	4,1472	4,0882
RON	0,9262	0,9197
HRK	0,5444	0,5413
RSD	0,0362	0,0359
BGN	2,1205	2,0903
MKD	0,0675	0,0652
BAM	2,1204	2,0807
TRY	1,4122	1,7357

Średnie kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

Waluta	za rok zakończony	za rok zakończony
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
USD	3,1653	3,2312
EUR	4,2110	4,1736
RON	0,9543	0,9377
HRK	0,5557	0,5547
RSD	0,0372	0,0369
BGN	2,1531	2,1340
MKD	0,0681	0,0679
BAM	2,1512	2,1387
TRY	1,6498	1,8022

v. Opcje put dla akcjonariuszy niekontrolujących

Udziały niekontrolujące są rozpoznawane w ciągu roku w pozycji kapitałów z wszelkimi zmianami ich wartości wynikającymi z alokacji części wyniku

finansowego przypadającego na mniejszość, z udziału w zmianach innych pozycji kapitałowych oraz z zadeklarowanej dywidendy do dnia bilansowego.

Na każdy dzień bilansowy udziały niekontrolujące są czasowo odwracane, jak gdyby nabycie udziału niekontrolującego objętego opcją put miało miejsce na ten dzień.

Zobowiązanie finansowe jest rozpoznawane na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Różnica między wartością odwracanego udziału niekontrolującego a zobowiązania finansowego ujmowana jest na każdy dzień bilansowy w kapitałach.

W przypadku wykorzystania praw z opcji następuje rozliczenie jak opisano wyżej, natomiast zobowiązanie finansowe wygasa poprzez rzeczywistą spłatę ceny z tytułu realizacji opcji.

Jeśli opcja wygasa niewykorzystana, korekty kapitału dokonane w przeszłości na każdą datę bilansową są odwracane, a udział niekontrolujący jest rozpoznawany w wysokości, w jakiej byłby ujęty gdyby opcja nie była rozpoznana przez Spółkę.

Opisane powyżej zasady polityki w zakresie opcji put dotyczą obecnie posiadanej opcji put.

vi. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe są wykazywane według ceny nabycia/kosztu wytworzenia i pomniejszone o skumulowaną amortyzację oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów wynoszący:

Typ	Okres ekonomicznej użyteczności
Budynki i budowle	40 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	5 lat
Komputery i sprzęt telekomunikacyjny	1-5 lat
Meble	2-8 lat
Urządzenia biurowe	5-10 lat
Środki transportu	4-6 lat
Pozostałe środki trwałe	2-5 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Jeżeli zaistniały zdarzenia bądź zaszły zmiany, które wskazują na to, że wartość bilansowa środków trwałych może nie być możliwa do odzyskania, dokonywany jest przegląd tych aktywów pod kątem ewentualnej utraty wartości. Jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości, a wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas wartość tych aktywów bądź ośrodków wypracowujących środki pieniężne jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna środków trwałych odpowiada wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej. Przy ustalaniu wartości użytkowej, szacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z danym składnikiem aktywów. W przypadku składnika aktywów, który nie generuje wpływów pieniężnych w sposób znacząco samodzielny, wartość odzyskiwalna jest ustalana dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego ten składnik należy. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat w kosztach operacyjnych.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski/straty ze zbycia środków trwałych określane są przez porównanie środków pozyskanych ze zbycia z bieżącą wartością księgową i ujmowane są w wyniku operacyjnym. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego wyksięgowania.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych w toku budowy lub montażu i są wykazywane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do użytkowania.

vii. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomość inwestycyjna początkowo wyceniona jest według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Po początkowym ujęciu nieruchomości, Grupa stosując model ceny nabycia wycenia wszystkie należące do niej nieruchomości inwestycyjne zgodnie z wymogami stosowanymi w odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych określonymi dla tego modelu tj. w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonym o dotychczasowe umorzenie i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych spełniających kryteria zaklasyfikowania ich jako przeznaczone do sprzedaży lub ujętych w grupie do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczone do sprzedaży.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego wyksięgowania.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów.

viii. Wartości niematerialne

Nabyte odrębnie oraz w wyniku połączenia jednostek gospodarczych

Wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane według ceny nabycia. Wartości niematerialne nabyte w ramach transakcji przejęcia jednostki gospodarczej są ujmowane według wartości godziwej na dzień przejęcia.

Okres użytkowania wartości niematerialnych zostaje oceniony i uznany za ograniczony lub nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania amortyzuje się metodą liniową w oparciu o ich szacowany okres użytkowania, a koszty amortyzacji są ujmowane w rachunku zysków i strat zgodnie z miejscem ich powstawania. Okresy użytkowania stanowiące podstawę ustalenia stawek amortyzacji są poddawane corocznej

weryfikacji, a w razie potrzeby korygowane począwszy od kolejnego roku obrotowego.

Z wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez Grupę we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w ciężar rachunku zysków i strat za ten rok, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane poddawane są corocznie weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości. Pozostałe wartości niematerialne są poddawane testom na utratę wartości, jeżeli zaistnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości. Jeżeli wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość możliwą do odzyskania (wyższa z następujących dwóch wartości – ceny sprzedaży netto lub wartości użytkowej), wartość tych aktywów obniżana jest do poziomu wartości odzyskiwalnej.

Koszty prac rozwojowych

Składnik wartości niematerialnych powstały w wyniku prac rozwojowych lub realizacji etapu prac rozwojowych przedsięwzięcia prowadzonego we własnym zakresie powinien być ujęty wtedy i tylko wtedy, gdy jednostka gospodarcza jest w stanie udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne. Między innymi jednostka gospodarcza powinna udowodnić istnienie rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych lub na sam składnik lub - jeśli składnik ma być użytkowany przez jednostkę - użyteczność składnika wartości niematerialnych,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Koszty prac rozwojowych niespełniające powyższych kryteriów obciążają rachunek zysków i strat.

Koszty prac rozwojowych spełniające powyższe kryteria ujmowane są według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia. Okres dokonywania odpisów kosztów prac rozwojowych odpowiada okresowi ekonomicznej użyteczności danego składnika aktywów i nie przekracza 5 lat.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

W odniesieniu do wartości niematerialnych podlegających odpisom umorzeniowym, stosowana jest liniowa metoda amortyzacji. Przyjęte dla wartości niematerialnych okresy ekonomicznej użyteczności wynoszą:

Typ	Okres ekonomicznej użyteczności
Koszty prac rozwojowych	2-5 lat
Oprogramowanie komputerowe	2-5 lat
Patenty i licencje	2-5 lat
Inne	3-10 lat

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto, a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich wyksięgowania.

ix. Leasing

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy

z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty bezpośrednie poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

x. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, wartości niematerialnych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstałe w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

xi. Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz
- zobowiązania finansowe.

Wszystkie aktywa finansowe są początkowo ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej uiszczonej zapłaty, obejmującej koszty związane z nabyciem danego aktywa finansowego, za wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według amortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe,

jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Instrumenty finansowe nabyte w celu generowania zysku dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny są klasyfikowane jako instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniającej ich wartość rynkową na dzień bilansowy. Zmiany tych instrumentów finansowych ujmowane są w przychodach lub kosztach finansowych. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy zaliczane są do aktywów obrotowych, jeżeli Zarząd ma zamiar zrealizować je w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, za wyjątkiem zawartych kontraktów typu „forward” klasyfikowanych jako pozycje krótkoterminowe niezależnie od terminu ich zapadalności.

Pożyczki i należności ujmowane są według amortyzowanego kosztu. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącenia kosztów transakcji, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), odnosi się na kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia są one wyceniane po cenie nabycia, czyli w wartości godziwej, obejmującej koszty transakcji.

Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej

przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Instrument finansowy zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy, zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

xii. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone na wynik finansowy netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są jako:

- zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją lub
- zabezpieczenie inwestycji netto w jednostce zagranicznej.

xiii. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości

pożyczek i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej (tj. stopy procentowej ustalonej przy początkowym ujęciu). Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie Grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy

zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

xiv. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania wartości netto. Wartością netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykonania i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku. Grupa korzysta z metody ustalania wartości rozchodu przyjmując, że rozchód składnika aktywów wycenia się kolejno po cenach (kosztach) tych składników aktywów, które jednostka najwcześniej nabyła (wytworzyła).

Spółki Grupy mają obowiązek sporządzenia na dzień bilansowy analizy wiekowej zapasów z podziałem na podstawowe grupy (towary, zapasy serwisowe). Na podstawie analizy tej dokonuje się odpisów aktualizujących wartość zapasów według następujących zasad:

- 100% wartości zapasów składowanych powyżej 2 lat,
- 50% wartości zapasów składowanych powyżej 1 roku, a poniżej 2 lat.

xv. Rozliczenia międzyokresowe

W rozliczeniach międzyokresowych kosztów wykazywane są wydatki poniesione do dnia bilansowego, które dotyczą przyszłych okresów (czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów).

W szczególności do rozliczeń międzyokresowych zaliczyć należy:

- z góry opłacone usługi obce, w tym przedpłacone usługi serwisowe, które będą świadczone w następnych okresach,
- z góry zapłacone czynsze,
- ubezpieczenia,
- pozostałe wydatki poniesione w okresie, a dotyczące przyszłych okresów.

Do rozliczeń międzyokresowych przychodów zaliczane są przede wszystkim usługi serwisowe dotyczące przyszłych okresów. Grupa dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów oraz rozliczeń międzyokresowych przychodów jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych.

xvi. Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 14 do 90 dni, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu aktualizującego należności nieściągalne. W przypadku należności przeterminowanych powyżej 180 dni odpis ten wynosi 50% wartości należności, należności przeterminowane powyżej 365 dni odpisywane są w 100% ich wartości. Odpis aktualizujący należności wątpliwe oszacowywany jest również wtedy, gdy ściąganie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne, niezależnie od okresu przeterminowania należności. Należności nieściągalne są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie stwierdzenia ich nieściągalności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

xvii. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, środki pieniężne zastrzeżone

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie, lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy oraz inne instrumenty o wysokim stopniu płynności.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych Grupa przyjęła zasadę nie ujmowania w saldzie

środków pieniężnych ich ekwiwalentów, kredytów w rachunkach bieżących stanowiących element finansowania oraz zastrzeżonych środków pieniężnych.

xviii. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe oraz pożyczki są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty oraz pożyczki są następnie wyceniane według zamortyzowanej ceny nabycia, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanej ceny nabycia uwzględnia się koszty związane z pozyskaniem kredytu lub pożyczki.

Różnica między środkami otrzymanymi (pomniejszonymi o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki), a wartością do spłaty ujmowana jest w rachunku zysków i strat przez okres trwania kredytu lub pożyczki. Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu. Wszelkie koszty obsługi kredytów i pożyczek ujmowane są w rachunkach zysków i strat okresów, których dotyczą.

xix. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług dotyczące działalności operacyjnej są ujmowane i wykazywane w kwocie wymagającej zapłaty i ujmowane w okresach sprawozdawczych, których dotyczą. Pozostałe zobowiązania w głównej mierze dotyczą działalności operacyjnej, ale w odróżnieniu od zobowiązań z tytułu dostaw i usług nie zostały zafakturowane.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość zobowiązań jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie zobowiązań w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

xx. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku

spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat pomniejszone o wszelkie zwroty.

Grupa rozpoznaje rezerwy na umowy rodzące obciążenia, jeżeli nieuniknione koszty wypełnienia obowiązków przewyższają możliwe do uzyskania korzyści.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowania zewnętrznego.

Rezerwy na naprawy gwarancyjne

Rezerwa na naprawy gwarancyjne tworzona jest na pokrycie przyszłych przewidywanych kosztów realizacji zobowiązań gwarancyjnych lub serwisowych wynikających z realizowanych kontraktów IT. Koszty realizacji zobowiązań gwarancyjnego obejmują przede wszystkim koszt pracochłonności (ilość robocizny pomnożona przez stawkę ewidencyjną) oraz wartość odsprzedanych towarów, materiałów i usług obcych zużytych w ramach świadczenia zobowiązań gwarancyjnych.

Rezerwa ta jest zawiązywana w następujących przypadkach:

- z klientem nie została podpisana umowa na usługi utrzymaniowe,
- zakres umowy utrzymaniowej nie pokrywa całości oczekiwanych kosztów związanych z realizacją zobowiązań gwarancyjnych,
- zakres gwarancji producenta dla odsprzedawanego sprzętu jest węższy od gwarancji do jakiej spółki Grupy zobowiązały się w umowie z klientem.

Wartość rezerwy, rozpoznana na dzień bilansowy jest współmierna ze stanem realizacji kontraktu IT. W szczególności, w przypadku kontraktów wdrożeniowych, dla których przychody są rozpoznawane zgodnie ze stopniem ich zaawansowania, wartość rezerwy jest szacowana

jako iloczyn stopnia zaawansowania i wartości kosztów jakie poszczególne spółki Grupy spodziewają się ponieść w wyniku realizacji zobowiązania gwarancyjnego. Tym samym koszt rezerwy na naprawy gwarancyjne jest rozpoznawany zgodnie ze stopniem zaawansowania prac na kontrakcie, ale nie jest uwzględniany w budżecie kosztów projektów, nie wpływa zatem na wartość samego stopnia zaawansowania, gdyż jest rozliczany równolegle z budżetem projektu.

Koszty związane ze świadczeniem usług wynikających z zobowiązania gwarancyjnego pomniejszają w momencie ich ponoszenia wartość zawiązaną rezerwy (wykorzystanie rezerwy). Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje weryfikacji wysokości zawiązanych rezerw na naprawy gwarancyjne. Jeśli faktyczna realizacja zobowiązania lub przewidywane przyszłe koszty są niższe/wyższe niż zakładano w momencie zawiązywania rezerwy, rezerwa jest odpowiednio obniżana/zwiększana tak aby odzwierciedlić bieżące oczekiwania Grupy co do kosztów realizacji zobowiązania gwarancyjnego w przyszłych okresach.

Świadczenia emerytalne i inne świadczenia po okresie zatrudnienia oraz rezerwa na niewykorzystane urlopy

Grupa tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu przyszłych wypłat odpraw emerytalnych. Grupa tworzy także rezerwę na niewykorzystane urlopy, które dotyczą okresów poprzedzających datę bilansową, a będą wykorzystane w przyszłości. Wielkość wypłat zależy od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia oraz liczby niewykorzystanych, a przysługujących pracownikom dni urlopu na datę bilansową. Koszty, zarówno z tytułu odpraw emerytalnych, jak i z tytułu niewykorzystanych urlopów, są uznawane na bazie memoriałowej w oparciu o szacowane wartości.

xxi. Przychody

Przychody i koszty z realizacji kontraktów wdrożeniowych

Przychody z wykonania niezakończonych usług, objętej umową, wykonanej na dzień bilansowy w istotnym stopniu, ustala się na dzień bilansowy proporcjonalnie do stopnia zaawansowania usługi, jeżeli kwotę zysku można ustalić w sposób wiarygodny. Stopień zaawansowania mierzony jest udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w szacowanych całkowitych kosztach wykonania usługi lub udziałem nakładu wykonanej pracy w stosunku do całkowitych nakładów pracy. Przy ustalaniu kosztów kontraktu poniesionych do dnia bilansowego,

wszelkie koszty dotyczące jakichkolwiek przyszłych działań związanych z tym kontraktem nie są uwzględniane.

Jeżeli wyniku kontraktu nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa spodziewa się odzyskać.

Jeżeli stopień zaawansowania niezakończonych usług nie może być na dzień bilansowy ustalony w sposób wiarygodny, to przychód ustala się w wysokości poniesionych w danym okresie sprawozdawczym kosztów, nie wyższych jednak od kosztów, których pokrycie w przyszłości przez zamawiającego jest prawdopodobne.

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty wykonania umowy przekroczą łączne przychody z tytułu umowy, przewidywana strata jest ujmowana jako koszt okresu, w którym została ujawniona.

Koszty wytworzenia niezakończonych usług obejmują koszty poniesione od dnia zawarcia odpowiedniej umowy do dnia bilansowego. Koszty wytworzenia poniesione przed zawarciem umowy związane z realizacją jej przedmiotu, zaliczane są do aktywów, jeżeli pokrycie tych kosztów w przyszłości przychodami uzyskanymi od zamawiającego jest prawdopodobne.

Jeżeli poniesione koszty pomniejszone o przewidywane straty, a powiększone o zyski ujęte w rachunku zysków i strat przekraczają swoim zaawansowaniem procentowym zaawansowanie procentowe zafakturowanej sprzedaży, wynikająca z powyższej różnicy kwota niezafakturowanej sprzedaży prezentowana jest w aktywach bilansu w pozostałych należnościach.

Jeżeli zaawansowanie procentowe zafakturowanej sprzedaży przekracza zaawansowanie procentowe poniesionych kosztów pomniejszonych o przewidywane straty, a powiększone o zyski ujęte w rachunku zysków i strat, wynikające z powyższej różnicy przyszłe przychody prezentowane są w pozostałych zobowiązaniach.

Przychody

Zasady rachunkowości dotyczące rozpoznawania przychodów z realizacji kontraktów informatycznych zostały opisane w powyższym punkcie niniejszej informacji dodatkowej. Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Grupa prezentuje przychody ze sprzedaży licencji, usług i sprzętu. Prezentacja ta odzwierciedla profil

Grupy dostarczającej kompleksowe rozwiązania informatyczne na bazie własnych rozwiązań. Przychody te są wynikiem realizowanych projektów informatycznych, w ramach których świadczone są usługi budowy systemów informatycznych i serwisu. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również następujące kryteria:

Przychody ze sprzedaży

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do licencji i sprzętu zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody ze sprzedaży licencji dotyczących oprogramowania komputerowego rozpoznawane są systematycznie wraz z czasem trwania umów, których dotyczą. Natomiast przychody z realizacji usług wdrożeniowych są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji. Przychody z tytułu opłat licencyjnych rozpoznawane są na zasadzie memoriału.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dokładnie dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Przychody z odsetek stanowią odsetki od udzielonych pożyczek, inwestycji w papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności, depozytów bankowych i lokat oraz pozostałych tytułów.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy do ich otrzymania.

xxii. Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, odroczony podatek dochodowy jest wyliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących

na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym. Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych za wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania niemającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty, za wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu lub podwyższeniu o tyle, o ile uległy zmianie szacunki dotyczące osiągnięcia dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty i aktywa są ujmowane w wartości pomniejszonej o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem, gdy:

- podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie towarów i usług nie jest możliwy do odzyskania od władz podatkowych; wtedy podatek od towarów i usług jest ujmowany odpowiednio jako część kosztów nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązania są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz władz podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

9. Sezonowość działalności

Działalność Grupy podlega sezonowości, jeżeli chodzi o rozkład przychodów w poszczególnych kwartałach roku. Ponieważ duża część przychodów generowana jest przez kontrakty na usługi IT z dużymi przedsiębiorstwami i instytucjami państwowymi, przychody w czwartym kwartale roku są zwykle wyższe niż w pozostałych kwartałach. Jest to spowodowane faktem zamykania budżetów rocznych na realizację projektów informatycznych w wyżej wymienionych podmiotach i realizacją zakupów inwestycyjnych sprzętu i licencji.

10. Zmiany stosowanych zasad prezentacji

W okresie sprawozdawczym wprowadzona została zmiana w układzie pozycji skonsolidowanego rachunku zysków i strat. Zmiana polega na wprowadzeniu dwóch dodatkowych linii tj. *wartości odsprzedanych towarów i usług obcych* oraz *kosztów wytworzenia*. Dotychczas obie pozycje pokazywane były łącznie w jednej linii jako koszt własny sprzedaży. Zaprzestano prezentacji zysku *brutto na sprzedaży* liczonego jako przychody minus koszt własny sprzedaży. Wprowadzona została dodatkowo nowa suma częściowa reprezentującą *nadwyżkę przychodów nad kosztami obcymi*, która została obliczona jako przychody minus wartość odsprzedanych towarów i usług obcych. *Nadwyżka przychodów nad kosztami obcymi* nie jest pozycją zdefiniowaną przez MSSF. Wielkość ta jest miarą wykorzystywaną w Grupie do planowania i pomiaru wyników działalności. Zmiany zostały wprowadzone w celu ujednolicenia prezentacji danych z podejściem zarządczym, zwiększenia ich przydatności dla zrozumienia osiągniętego poziomu wyników finansowych oraz ułatwienia projekcji wyników finansowych.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły inne niż opisane powyżej zmiany stosowanych zasad prezentacji danych.

11. Zmiana danych porównywalnych

W związku z procesem wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań Sigma Turcja, zmienione zostały retrospektywnie dane bilansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2012 roku. Grupa ASEE nabyła 98,68% akcji spółki Sigma Turcja w dniu 14 września 2012 roku. Proces wyceny aktywów i zobowiązań nabytej spółki do wartości godziwych w ramach rozliczenia połączenia nie został w 2012 roku zakończony. W związku z tym, wartość firmy rozpoznana na nabyciu Sigma Turcja jaka została ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień

31 grudnia 2012 roku została oszacowana na podstawie wartości tymczasowych możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. W 2013 roku dokonano zmian w oszacowaniu wartości firmy w związku z ujęciem dodatkowego zobowiązania dotyczącego kontraktu zrealizowanego przez Sigma Turcja przed objęciem kontroli przez ASEE S.A. Proces wyceny został zakończony w III kwartale 2013 roku. W poniższej tabeli zaprezentowano zmiany wprowadzone do danych bilansowych sporządzonych na dzień 31 grudnia 2012 roku.

AKTYWA	Sprawozdanie za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku (badane)	Zmiana w wyniku procesu alokacji ceny nabycia 31 grudnia 2012 roku	Przekształcony bilans 31 grudnia 2012 roku (przekształcone)
Aktywa trwałe	540 203	920	541 123
Rzeczowe aktywa trwałe	20 410	-	20 410
Nieruchomości inwestycyjne	774	-	774
Wartości niematerialne	26 786	-	26 786
Wartość firmy z konsolidacji	487 111	920	488 031
Inwestycje w jednostkach zależnych	11	-	11
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	104	-	104
Długoterminowe pożyczki	188	-	188
Należności długoterminowe	336	-	336
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 901	-	3 901
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	582	-	582
Aktywa obrotowe	218 717	-	218 717
Zapasy	16 331	-	16 331
Rozliczenia międzyokresowe	6 675	-	6 675
Należności z tytułu dostaw i usług	74 428	-	74 428
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	1 367	-	1 367
Pozostałe należności budżetowe	1 394	-	1 394
Należności z tytułu wyceny kontraktów IT	12 480	-	12 480
Inne należności	10 602	-	10 602
Krótkoterminowe aktywa finansowe	21 287	-	21 287
Środki pieniężne i depozyty krótkoterminowe	74 153	-	74 153
SUMA AKTYWÓW	758 920	920	759 840

PASYWA	Sprawozdanie za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku (badane)	Zmiana w wyniku procesu alokacji ceny nabycia 31 grudnia 2012 roku	Przekształcony bilans na 31 grudnia 2012 roku (przekształcone)
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej)	664 672	-	664 672
Kapitał podstawowy	518 942	-	518 942
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	38 825	-	38 825
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych	(63 856)	-	(63 856)
Zyski (straty) z lat ubiegłych i wynik okresu bieżącego	170 761	-	170 761
Udziały niekontrolujące	181	-	181
Kapitał własny ogółem	664 853	-	664 853
Zobowiązania długoterminowe	5 838	-	5 838
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	24	-	24
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 527	-	2 527
Długoterminowe rezerwy	1 446	-	1 446
Długoterminowe zobowiązania finansowe	741	-	741
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów	1 094	-	1 094
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	6	-	6
Zobowiązania krótkoterminowe	88 229	920	89 149
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	489	-	489
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	31 839	-	31 839
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	1 199	-	1 199
Pozostałe zobowiązania budżetowe	11 153	-	11 153
Zobowiązania finansowe	1 974	-	1 974
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów IT	2 966	-	2 966
Pozostałe zobowiązania	12 593	920	13 513
Krótkoterminowe rezerwy	3 834	-	3 834
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	8 502	-	8 502
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	13 680	-	13 680
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	94 067	920	94 987
SUMA PASYWÓW	758 920	920	759 840

V. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Grupa Asseco South Eastern Europe wyodrębnia następujące segmenty sprawozdawcze, stanowiące odzwierciedlenie struktury prowadzonej działalności:

- a) Rozwiązania w sektorze bankowym,
- b) Rozwiązania w obszarze płatności,
- c) Integracja systemów.

Rozwiązania w sektorze bankowym

Segment obejmuje zintegrowane systemy bankowe bazujące na platformach Oracle i Microsoft (oferowane pod marką ASEBA), w tym przede wszystkim centralne systemy bankowe (*core banking systems*).

Dodatkowo w ramach zintegrowanych systemów oferowane są systemy obsługujące kanały dostępne dla banków, systemy obsługi płatności, systemy raportujące do sprawozdawczości obowiązkowej i informacji zarządczej oraz systemy służące do zarządzania ryzykiem i przeciwdziałania oszustwom transakcyjnym.

Segment obejmuje również systemy, które umożliwiają bezpieczne uwierzytelnianie klientów banku lub użytkowników systemów IT oraz bankowość internetową dostępną przy pomocy telefonów komórkowych. Rozwiązania bezpieczeństwa są sprzedawane jako integralna część centralnych i wielokanałowych systemów bankowych oferowanych przez spółki Grupy lub odrębnie w celu ich zintegrowania z posiadanymi już przez banki rozwiązaniami lub oprogramowaniem innych dostawców. Oferta obejmuje technologie oparte na wykorzystaniu tokenów mobilnych i uwierzytelnianiu przez SMS, PKI (Infrastrukturę Klucza Publicznego)/karty chipowe (smartcards) będące rozwiązaniami dla podpisu elektronicznego. System bankowości mobilnej ASEBA JiMBA oraz wachlarz rozwiązań w zakresie e-commerce są nowoczesnymi systemami dostępu do usług bankowych przy pomocy kanału internetowego poprzez telefony komórkowe.

Ponadto, w ramach segmentu Rozwiązania w sektorze bankowym, oferowane jest rozwiązanie LeaseFlex, służące do kompleksowego zarządzania cyklem życia produktów leasingowych i aktywów.

Rozwiązania w obszarze płatności

Segment obejmuje sprzedaż i serwis bankomatów i terminali płatniczych oraz powiązane usługi dodatkowe. Bankomaty i terminale płatnicze oferowane są przez Grupę również w modelu outsourcingowym, umożliwiającym klientom wynajęcie urządzeń od ASEE oraz skorzystanie z usług serwisowych i usług zarządzania infrastrukturą.

Segment obejmuje również systemy do rozliczania internetowych płatności przy użyciu kart kredytowych oraz szybkich, bezpośrednich przelewów internetowych. Grupa ASEE oferuje te systemy w oparciu o własne rozwiązania informatyczne - grupę programów stworzonych na platformie NestPay®. Rozwiązania te oferowane są przez ASEE zarówno w formie outsourcingu jak i wdrażania oprogramowania na infrastrukturze klienta.

Integracja systemów

Segment obejmuje usługi tworzenia systemów informatycznych według potrzeb konkretnych klientów, a także integrację oprogramowania obcego, elementów infrastruktury oraz sprzedaż i instalację rozwiązań sprzętowych. Ponadto, w ramach segmentu Integracja systemów prezentowana jest sprzedaż szeregu własnych rozwiązań Grupy, które nie kwalifikują się do żadnego z segmentów opisanych powyżej. Dotyczy to między innymi rozwiązania służącego zarządzaniu treścią ASEBA BPS, systemów call/contact center, platformy CRM ASEBA LIVE, rozwiązania służącego do zarządzania cyklem życia aktywów Fidelity oraz systemu bilingowego dla przedsiębiorstw użyteczności publicznej SKAI.

Za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku w tys. PLN (badane)	Rozwiązania w bankowości (I)	Rozwiązania w obszarze płatności (II)	Razem Bankowość (I-II)	Integracja systemów (III)	Nieprzypisane	Eliminacje/ Uzgodnienia	Razem
Przychody ze sprzedaży:	140 492	117 370	257 862	238 207	10 788	(35 165)	471 692
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	124 842	112 001	236 843	234 849	-	-	471 692
Sprzedaż między lub/i wewnątrz segmentu	15 650	5 369	21 019	3 358	10 788	(35 165)	-
Nadwyżka przychodów nad kosztami obcymi	113 755	79 340	193 095	74 676	-	-	267 771
Koszty wytworzenia (-)	(70 348)	(41 633)	(111 981)	(38 308)	-	-	(150 289)
Koszty sprzedaży (-)	(12 100)	(8 260)	(20 360)	(18 384)	-	-	(38 744)
Koszty ogólnego zarządu (-)	(15 708)	(11 255)	(26 963)	(9 907)	-	-	(36 870)
Zysk netto ze sprzedaży	15 599	18 192	33 791	8 077	-	-	41 868
<i>wartość firmy z konsolidacji</i>	<i>194 480</i>	<i>112 685</i>	<i>307 165</i>	<i>184 491</i>			<i>491 656</i>

Za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku w tys. EUR	Rozwiązania w bankowości (I)	Rozwiązania w obszarze płatności (II)	Razem Bankowość (I-II)	Integracja systemów (III)	Nieprzypisane	Eliminacje/ Uzgodnienia	Razem
Przychody ze sprzedaży:	33 363	27 872	61 235	56 568	2 562	(8 351)	112 014
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	29 647	26 597	56 244	55 770	-	-	112 014
Sprzedaż między lub/i wewnątrz segmentu	3 716	1 275	4 991	798	2 562	(8 351)	-
Nadwyżka przychodów nad kosztami obcymi	27 014	18 841	45 855	17 735	-	-	63 590
Koszty wytworzenia (-)	(16 706)	(9 887)	(26 593)	(9 097)	-	-	(35 690)
Koszty sprzedaży (-)	(2 873)	(1 962)	(4 835)	(4 366)	-	-	(9 201)
Koszty ogólnego zarządu (-)	(3 730)	(2 673)	(6 403)	(2 353)	-	-	(8 756)
Zysk netto ze sprzedaży	3 705	4 319	8 024	1 919	-	-	9 943

Powyższe dane zostały przeliczone według kursu średniego wynoszącego w okresie od 1 stycznia 2013 do 31 grudnia 2013 roku 1 EUR = 4,2110

Za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku i na dzień 31 grudnia 2012 roku w tys. PLN (badane)	Rozwiązania w bankowości (I)	Rozwiązania w obszarze płatności (II)	Razem Bankowość (I-II)	Integracja systemów (III)	Nieprzypisane	Eliminacje/ Uzgodnienia	Razem
Przychody ze sprzedaży:	133 681	115 744	249 425	238 849	5 221	(31 041)	462 454
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	117 127	112 236	229 363	233 091	-	-	462 454
Sprzedaż między lub/i wewnątrz segmentu	16 554	3 508	20 062	5 758	5 221	(31 041)	-
Nadwyżka przychodów nad kosztami obcymi	103 986	73 048	177 034	80 491	-	-	257 525
Koszty wytworzenia (-)	(61 685)	(36 122)	(97 807)	(35 161)	-	-	(132 968)
Koszty sprzedaży (-)	(9 656)	(7 853)	(17 509)	(21 668)	-	-	(39 177)
Koszty ogólnego zarządu (-)	(13 849)	(9 717)	(23 566)	(9 888)	-	-	(33 454)
Zysk netto ze sprzedaży	18 796	19 356	38 152	13 774	-	-	51 926
<i>wartość firmy z konsolidacji</i>	<i>194 684</i>	<i>104 156</i>	<i>298 840</i>	<i>189 191</i>	-	-	<i>488 031</i>

Za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku w tys. EUR	Rozwiązania w bankowości (I)	Rozwiązania w obszarze płatności (II)	Razem Bankowość (I-II)	Integracja systemów (III)	Nieprzypisane	Eliminacje/ Uzgodnienia	Razem
Przychody ze sprzedaży:	32 030	27 732	59 762	57 229	1 251	(7 437)	110 805
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	28 064	26 892	54 956	55 849	-	-	110 805
Sprzedaż między lub/i wewnątrz segmentu	3 966	840	4 806	1 380	1 251	(7 437)	-
Nadwyżka przychodów nad kosztami obcymi	24 915	17 502	42 417	19 286	-	-	61 703
Koszty wytworzenia (-)	(14 780)	(8 654)	(23 434)	(8 425)	-	-	(31 859)
Koszty sprzedaży (-)	(2 314)	(1 882)	(4 196)	(5 191)	-	-	(9 387)
Koszty ogólnego zarządu (-)	(3 318)	(2 328)	(5 646)	(2 369)	-	-	(8 015)
Zysk netto ze sprzedaży	4 503	4 638	9 141	3 301	-	-	12 442

Powyższe dane zostały przeliczone według kursu średniego wynoszącego w okresie od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2012 roku 1 EUR = 4,1736

VII. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Struktura przychodów ze sprzedaży

Przychody operacyjne w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowały się następująco:

Przychody ze sprzedaży według rodzaju	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Oprogramowanie i usługi własne	225 974	219 404
Oprogramowanie i usługi obce	80 831	81 480
Sprzęt i infrastruktura	164 887	161 570
	471 692	462 454

Przychody ze sprzedaży według sektorów	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Bankowość i finanse	303 280	303 576
Administracja Centralna i Samorządowa	61 305	40 390
Przedsiębiorstwa użyteczności publicznej	12 891	17 784
Telekomunikacja i media	43 813	36 197
Pozostałe przedsiębiorstwa	50 403	64 507
	471 692	462 454

2. Nadwyżka przychodów nad kosztami obcymi

W okresie sprawozdawczym w skonsolidowanym rachunku zysków i strat wprowadzona została nowa wartość reprezentująca nadwyżkę przychodów nad kosztami obcymi, która została obliczona jako przychody minus wartość odsprzedanych towarów i usług obcych. Wielkość pokazuje nadwyżkę pozostającą na pokrycie kosztów własnych Grupy, tj. kosztów wytworzenia, sprzedaży i ogólnego zarządu. Wielkość ta jest jedną z podstawowych miar wykorzystywanych w Grupie do planowania i pomiaru wyników działalności. Charakteryzuje się większą porównywalnością i stabilnością niż przychody, szczególnie w segmencie Integracja systemów, w którym wahania przychodów mają mniejsze przełożenie na wynik operacyjny ze względu na niską realizowaną marżę.

Nadwyżka przychodów nad kosztami obcymi nie jest miarą standardową i nie została zdefiniowana przez MSSF. Rozumienie i sposób wyliczenia tego wskaźnika może się różnić w zależności od używającego go podmiotu.

3. Struktura kosztów działalności

	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Zużycie materiałów i energii (-)	(7 278)	(5 063)
Usługi obce (-)	(49 568)	(51 496)
Wynagrodzenia i świadczenia na rzecz pracowników (-)	(144 481)	(131 001)
Amortyzacja (-)	(13 936)	(10 807)
Podatki i opłaty (-)	(1 544)	(1 530)
Podróże służbowe (-)	(6 013)	(5 213)
Pozostałe (-)	(3 083)	(489)
	(225 903)	(205 599)

Koszty wytworzenia (-)	(150 289)	(132 968)
Koszty sprzedaży (-)	(38 744)	(39 177)
Koszty ogólnego zarządu (-)	(36 870)	(33 454)
Wartość odsprzedanych towarów i usług obcych (-)	(203 921)	(204 929)

4. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	373	146
Przychody z tytułu najmu powierzchni	147	171
Otrzymane odszkodowania	253	82
Otrzymane upusty i rabaty	-	111
Rozwiązanie pozostałych rezerw	97	1 319
Pozostałe	721	568
	1 591	2 397

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku w pozostałych przychodach operacyjnych w linii „Pozostałe” ujęta została sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa dokonana przez ASEE Chorwacja. W ramach zorganizowanej części przedsiębiorstwa oferowane były rozwiązania dla sektora telekomunikacyjnego, klasyfikowane do segmentu operacyjnego Integracja systemów. Całkowity wynik z powyższej transakcji wyniósł 500 tys. PLN z czego 487 tys. PLN zostało ujęte w Pozostałych przychodach operacyjnych w linii „Pozostałe”, a 13 tys. PLN w zyskach na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych.

Pozostałe koszty operacyjne	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych (-)	(64)	(140)
Zawiązanie innych rezerw (-)	(231)	(148)
Likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych, zapasów (-)	(35)	(38)
Darowizny przekazane podmiotom niepowiązanym (-)	(496)	(701)
Koszty napraw powypadkowych (-)	(39)	(74)
Niedobory inwentaryzacyjne (-)	(26)	(66)
Kary i odszkodowania (-)	(158)	(78)
Pozostałe (-)	(295)	(484)
	(1 344)	(1 729)

5. Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Przychody odsetkowe z pożyczek udzielonych, depozytów bankowych i lokat	1 960	2 635
Odsetki od aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	57	260
Pozostałe przychody odsetkowe	7	79
Zysk z tytułu przeszacowania płatności warunkowej w ramach transakcji objęcia kontroli	-	494
Zyski z wyceny/realizacji instrumentów pochodnych	80	542
Zyski z wyceny/realizacji aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej	26	128
Dodatnie różnice kursowe	246	841
Pozostałe przychody finansowe	103	-
	2 479	4 979

Koszty finansowe	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Koszty odsetkowe (-)	(157)	(9)
Pozostałe koszty odsetkowe (-)	(29)	(5)
Opłaty i prowizje bankowe (-)	(144)	(93)
Ujemne różnice kursowe (-)	(870)	(2 244)
Koszty związane z nabyciem spółek (-)	-	(92)
Koszty odsetek od leasingu finansowego (-)	(16)	(47)
Strata z realizacji instrumentów pochodnych (-)	-	(93)
Pozostałe koszty finansowe	(9)	(352)
	(1 225)	(2 935)

6. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia wyniku z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (bieżącego i odroczonego):

	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Bieżący podatek dochodowy i korekty lat ubiegłych	(6 307)	(7 054)
Odroczony podatek dochodowy	(1 095)	2 003
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat, w tym:	(7 402)	(5 051)
Podatek dochodowy przypisany działalności kontynuowanej	(7 402)	(5 051)

W 2013 roku efektywna stawka podatkowa w Grupie wzrosła do 17,07% z 9,24% w 2012. Na tak duży wzrost złożyło się przede wszystkim rozwiązanie aktywa z tytułu podatku odroczonego w Jednostce Dominującej w związku z rozliczeniem straty podatkowej (882 tys. PLN) oraz wyższa o 5pp stawka podatkowa obowiązująca od 1 stycznia 2013 roku w Serbii.

Efektywna stawka podatkowa w roku 2012 spadła o około 3pp w stosunku do roku 2011 i wynosiła 9,24%. Spadek ten wynikał między innymi z utworzenia w trakcie 2012 roku w Jednostce Dominującej aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 2 300 tys. PLN w związku ze stratą podatkową możliwą do odliczenia od przyszłych dochodów.

Uzgodnienie podatku dochodowego do wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy:

	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem	43 369	54 638
Obowiązująca stawka podatku dochodowego od osób prawych	19%	19%
Podatek dochodowy według obowiązującej ustawowej stawki podatkowej	(8 240)	(10 381)
[A] Przychody bilansowe niestanowiące przychodów podatkowych:	3 150	3 322
-przychody uzyskiwane w specjalnej strefie technologicznej, niepodlegające opodatkowaniu	2 943	2 694
-zamiana szacunku zobowiązań	-	98
-rozwiązanie rezerw	-	337
-rozwiązanie odpisów	131	-
-inne	76	193
[B] Przychody podatkowe niestanowiące przychodów bilansowych	(4 878)	(6 072)
-dywidendy stanowiące przychód podatkowy, wyłączone w korekcie konsolidacyjnej	(4 878)	(6 072)
[C] Koszty bilansowe niestanowiące kosztów podatkowych	(3 738)	(2 334)
-koszty poniesione w strefie technologicznej, niepodlegające odliczeniu	(2 090)	(1 029)
-koszty reprezentacji	(104)	(223)
-różnica między amortyzacją podatkową i księgową	(479)	(88)
-odpisy na należności i zapasy	(267)	-
-kary i odszkodowania	(174)	-
-inne	(624)	(994)
[D] Wykorzystanie strat podatkowych, zmiana aktywa na straty podatkowe, odliczenie podatku od dochodu spółek wypłacających dywidendy przez Jednostkę Dominującą	3 404	3 166
[E] Wykorzystanie ulg podatkowych oraz pozostałych odliczeń od podatku	919	4 507
[F] Różnica wynikająca z innej stawki podatku dochodowego odprowadzanego poza granicami Polski	1 888	2 798
[G] Korekta błędu w kalkulacji podatku odroczonego w poprzednich okresach sprawozdawczych (+) / (-)	93	(57)
Według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej: w 2013 roku 17,07 %; w 2012 roku 9,24%	(7 402)	(5 051)

	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		
Należności / Zobowiązania z tytułu wyceny bilansowej kontraktów IT	44	31
Wycena aktywów finansowych lub / i zobowiązań finansowych do wartości godziwej	77	77
Rozliczenia międzyokresowe, rezerwy i inne zobowiązania	474	548
Odpisy aktualizujące należności	243	236
Odpisy aktualizujące zapasy	687	730
Ulg podatkowa z tytułu poniesionych nakładów inwestycyjnych	29	170
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	1 418	2 300
Wartość akcji i udziałów w jednostkach podporządkowanych	103	127
Pozostałe różnice przejściowe	31	232
Razem	3 106	4 451
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a rachunkową	374	403
Rezerw z tytułu podatku dochodowego do zapłacenia w spółce zależnej w momencie wypłaty dywidendy	2 517	2 601
Pozostałe różnice przejściowe	75	73
Razem	2 966	3 077
Aktywa (+) netto po kompensacie z rezerwą z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 562	3 901
Rezerwa (-) netto po kompensacie z aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 422	2 527

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa rozpoznała aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 2 562 tys. PLN (3 901 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2012 roku) oraz rezerwę na podatek odroczonego w kwocie 2 422 tys. PLN (2 527 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2012 roku).

Jednostka Dominująca nie rozpoznała całości aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczącego straty z lat ubiegłych. Aktywo z tytułu odroczonego podatku na nierozliczoną stratę podatkową zostało ujęte w kwocie 1 418 tys. PLN (2 300 tys. PLN nad dzień 31 grudnia 2012 roku), tj. zakresie, w którym prawdopodobne jest, że będzie dostępny przyszły zysk do opodatkowania, od którego można odpisać nierozliczone straty. Strata podatkowa w Jednostce Dominującej nieobjęta aktywem z tytułu podatku odroczonego wynosiła na dzień 31 grudnia 2013 roku 63 688 tys. PLN natomiast na dzień 31 grudnia 2012 roku 73 181 tys. PLN. Wykorzystanie straty podatkowej możliwe jest do końca 2015 roku.

7. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku przypadającego Akcjonariuszom Jednostki Dominującej za okres sprawozdawczy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego. W okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównywalnym nie występowały elementy rozładniające podstawowy zysk przypadający na akcję.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozładnionego zysku na jedną akcję:

	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Skonsolidowany zysk za okres sprawozdawczy przypisany Akcjonariuszom ASEE S.A.	35 949	49 626
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	51 894 251	51 894 251
Skonsolidowany zysk za okres sprawozdawczy (w złotych) przypisany Akcjonariuszom ASEE S.A. przypadający na jedną akcję		
Podstawowy ze skonsolidowanego zysku z działalności kontynuowanej za okres sprawozdawczy	0,69	0,96
Rozładniony ze skonsolidowanego zysku z działalności kontynuowanej za okres sprawozdawczy	0,69	0,96

8. Informacje dotyczące wypłaconej/zadeklarowanej dywidendy

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki ASEE S.A. z siedzibą w Rzeszowie, na podstawie podjętej w dniu 15 kwietnia 2013 roku uchwały, postanowiło podzielić zysk za rok obrotowy 2012 w wysokości 46 712 649,63 PLN oraz niepodzielony zysk z roku 2011 w wysokości 2 161 123,44 PLN w sposób następujący:

- kwota 3 737 011,97 PLN z zysku za rok obrotowy 2012 została przeznaczona zgodnie z art. 396 § 1 Kodeksu spółek handlowych na kapitał zapasowy,
- kwota 42 034 343,31 PLN została przeznaczona do podziału między wszystkich akcjonariuszy Spółki, tj. została przeznaczona na wypłatę dywidendy w kwocie 0,81 PLN na jedną akcję Spółki.

Pozostała część zysku wypracowanego w 2012 roku w wysokości 3 102 417,79 PLN została zatrzymana jako zysk z lat ubiegłych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki określiło datę ustalenia prawa do dywidendy na dzień 12 lipca 2013 roku. Liczba akcji objętych dywidendą wynosiła 51 894 251. W dniu 31 lipca 2013 roku dywidenda została wypłacona.

9. Rzeczowe aktywa trwałe

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 (badane)	Grunty i budynki	Komputery i inny sprzęt biurowy	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2013 roku, z uwzględnieniem umorzenia	481	14 306	4 419	1 204	-	20 410
Zwiększenia stanu, z tytułu:	-	16 083	2 812	149	7 571	26 615
Zakupu	-	12 529	1 674	116	7 571	21 890
Leasingu finansowego	-	-	1 087	-	-	1 087
Objęcia kontroli nad spółkami zależnymi	-	738	45	13	-	796
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	2 052	-	-	-	2 052
Przeniesienia z zapasów	-	764	-	-	-	764
Pozostałych zmian	-	-	6	20	-	26
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(481)	(7 294)	(1 856)	(483)	(2 052)	(12 166)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy (-)	(16)	(6 452)	(1 575)	(481)	-	(8 524)
Utraty kontroli (-)	-	(694)	-	-	-	(694)
Sprzedaży i likwidacji (-)	-	(143)	(281)	(1)	-	(425)
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie (-)	-	-	-	-	(2 052)	(2 052)
Przeniesienia do nieruchomości inwestycyjnych	(465)	-	-	-	-	(465)
Pozostałych zmian (-)	-	(5)	-	(1)	-	(6)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych (+/-)	-	(571)	(95)	11	(114)	(769)
Na dzień 31 grudnia 2013 roku, z uwzględnieniem umorzenia	-	22 524	5 280	881	5 405	34 090
Na dzień 1 stycznia 2013 roku						
Wartość brutto	645	35 297	11 983	4 127	-	52 052
Umorzenie (-)	(164)	(20 991)	(7 564)	(2 923)	-	(31 642)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2013 roku	481	14 306	4 419	1 204	-	20 410
Na dzień 31 grudnia 2013 roku						
Wartość brutto	-	48 000	13 015	4 187	5 405	70 607
Umorzenie (-)	-	(25 476)	(7 735)	(3 306)	-	(36 517)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2013 roku	-	22 524	5 280	881	5 405	34 090

Środki trwałe w budowie zaprezentowane w kwocie 5 405 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2013 roku dotyczyły głównie infrastruktury przeznaczonej na wynajem w modelu outsourcingowym, która była w trakcie przygotowania do użytkowania.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku rzeczowe aktywa trwałe nie stanowiły zabezpieczenia zaciągniętych kredytów bankowych.

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 (przekształcone)	Grunty i budynki	Komputery i inny sprzęt biurowy	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2012 roku, z uwzględnieniem umorzenia	547	13 385	4 567	1 779	48	20 326
Zwiększenia stanu, z tytułu:	-	7 868	2 179	272	-	10 319
Zakupu	-	7 410	1 974	229	-	9 613
Leasingu finansowego	-	-	51	-	-	51
Objęcia kontroli nad spółkami zależnymi	-	212	88	38	-	338
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	46	-	-	46
Przeniesienia z zapasów	-	97	-	-	-	97
Pozostałych zmian	-	149	20	5	-	174
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(15)	(5 236)	(1 861)	(675)	(46)	(7 833)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy (-)	(15)	(4 981)	(1 516)	(460)	-	(6 972)
Sprzedaży i likwidacji (-)	-	(255)	(343)	(10)	-	(608)
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie (-)	-	-	-	-	(46)	(46)
Pozostałych zmian (-)	-	-	(2)	(205)	-	(207)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych (+/-)	(51)	(1 711)	(466)	(172)	(2)	(2 402)
Na dzień 31 grudnia 2012 roku, z uwzględnieniem umorzenia	481	14 306	4 419	1 204	-	20 410
Na dzień 1 stycznia 2012 roku						
Wartość brutto	713	31 172	12 351	5 560	48	49 844
Umorzenie (-)	(166)	(17 787)	(7 784)	(3 781)	-	(29 518)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2012 roku	547	13 385	4 567	1 779	48	20 326
Na dzień 31 grudnia 2012 roku						
Wartość brutto	645	35 297	11 983	4 127	-	52 052
Umorzenie (-)	(164)	(20 991)	(7 564)	(2 923)	-	(31 642)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2012 roku	481	14 306	4 419	1 204	-	20 410

Na dzień 31 grudnia 2012 roku rzeczowe aktywa trwałe nie stanowiły zabezpieczenia zaciągniętych kredytów bankowych.

10. Wartości niematerialne

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 (badane)	Oprogramowanie i licencje własne	Koszty niezakończonych prac rozwojowych	Zakupione oprogramowanie, patenty i licencje	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2013 roku, z uwzględnieniem umorzenia	11 956	10 998	3 832	26 786
Zwiększenia stanu, z tytułu:	8 910	12 728	2 372	24 010
Zakupu	-	-	2 340	2 340
Kapitalizacji kosztów projektów rozwojowych	-	12 728	-	12 728
Przeniesienia kosztów zakończonych prac rozwojowych	8 910	-	-	8 910
Objęcia kontroli nad spółkami zależnymi	-	-	32	32
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(3 648)	(8 910)	(1 910)	(14 468)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy (-)	(3 648)	-	(1 870)	(5 518)
Przeniesienia kosztów zakończonych prac rozwojowych (-)	-	(8 910)	-	(8 910)
Sprzedaży i likwidacji (-)	-	-	(40)	(40)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych (+/-)	(2 116)	(1 013)	(309)	(3 438)
Na dzień 31 grudnia 2013 roku, z uwzględnieniem umorzenia	15 102	13 803	3 985	32 890
Na dzień 1 stycznia 2013 roku				
Wartość brutto	19 869	10 998	11 044	41 911
Umorzenie (-)	(7 913)	-	(7 212)	(15 125)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2013 roku	11 956	10 998	3 832	26 786
Na dzień 31 grudnia 2013 roku				
Wartość brutto	25 604	13 803	12 478	51 885
Umorzenie (-)	(10 502)	-	(8 493)	(18 995)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2013 roku	15 102	13 803	3 985	32 890

Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartości niematerialne nie stanowiły zabezpieczenia zaciągniętych kredytów bankowych.

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 (badane)	Oprogramowanie i licencje własne	Koszty niezakończonych prac rozwojowych	Zakupione oprogramowanie, patenty i licencje	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2012 roku, z uwzględnieniem umorzenia	5 395	2 973	3 761	12 129
Zwiększenia stanu, z tytułu:	9 538	10 861	1 934	22 333
Zakupu	-	-	1 761	1 761
Kapitalizacji kosztów projektów rozwojowych	-	8 723	-	8 723
Przeniesienia kosztów zakończonych prac rozwojowych	2 219	-	-	2 219
Objęcia kontroli nad spółkami zależnymi	7 319	2 138	113	9 570
Pozostałych zmian	-	-	60	60
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(2 321)	(2 219)	(1 530)	(6 070)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy (-)	(2 321)	-	(1 530)	(3 851)
Przeniesienia kosztów zakończonych prac rozwojowych (-)	-	(2 219)	-	(2 219)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych (+/-)	(656)	(617)	(333)	(1 606)
Na dzień 31 grudnia 2012 roku, z uwzględnieniem umorzenia	11 956	10 998	3 832	26 786
Na dzień 1 stycznia 2012 roku				
Wartość brutto	8 624	2 973	8 983	20 580
Umorzenie (-)	(3 229)	-	(5 222)	(8 451)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2012 roku	5 395	2 973	3 761	12 129
Na dzień 31 grudnia 2012 roku				
Wartość brutto	19 869	10 998	11 044	41 911
Umorzenie (-)	(7 913)	-	(7 212)	(15 125)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2012 roku	11 956	10 998	3 832	26 786

Na dzień 31 grudnia 2012 roku wartości niematerialne nie stanowiły zabezpieczenia zaciągniętych kredytów bankowych.

Grupa prowadzi projekty rozwojowe, których przedmiotem jest budowa nowego oprogramowania lub istotna modyfikacja/rozbudowa znajdujących się w ofercie Grupy aplikacji.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku łączna kwota skapitalizowanych kosztów prac rozwojowych wyniosła 12 728 tys. PLN, natomiast w roku zakończonym 31 grudnia 2012 roku 8 723 tys. PLN.

W 2013 roku skapitalizowane koszty prac rozwojowych zostały poniesione w następujących segmentach operacyjnych:

	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (przekształcone)
Rozwiązania w sektorze bankowym	9 816	5 988
Rozwiązania w obszarze płatności	1 169	779
Integracja systemów	1 743	1 956
	12 728	8 723

W segmencie *Rozwiązania w sektorze bankowym* skapitalizowane koszty prac rozwojowych dotyczą przede wszystkim serii nowych produktów ASEBA Experience - oprogramowania bankowego nowej generacji oferowanego w obszarach kanałów dystrybucji, centralnych systemów bankowych oraz rozwiązań Business Intelligence.

W 2013 w ramach rozwijania serii produktowej ASEBA i ASEBA Experience zostały skapitalizowane koszty: platformy dla rozwiązań Experience, ASEBA Experience Deposit Back Office (moduł do zarządzania depozytami), ASEBA Experience Loans Back Office (moduł do zarządzania portfelem kredytów), ASEBA Experience Relationship Manager (moduł do zarządzania relacjami z klientem), ASEBA Experience Treasury (moduł Treasury), rozwiązania do zarządzania produktami bankowymi (Product Studio), ASEBA JiMBa (platformy mobilnej bankowości) oraz ASEBA PFM (rozwiązania do zarządzania finansami osobistymi).

Ponadto w 2013 roku skapitalizowane zostały koszty: oprogramowania LeaseFlex (rozwiązanie przeznaczone dla firm leasingowych służące do kompleksowego zarządzania cyklem życia produktów leasingowych i aktywów) oraz oprogramowania InACT (rozwiązanie do monitorowania i przeciwdziałania oszustwom transakcyjnym i praniu pieniędzy).

W segmencie *Rozwiązania w obszarze płatności* tworzone jest rozwiązanie oferowane pod nazwą Nestpay®. Jest to platforma B2B obsługująca rozliczenia internetowych płatności kartami pomiędzy siedzibą a siecią dealerów, zaprojektowana aby umożliwić bankom oferowanie usług akceptacji kart przez sklepy internetowe.

W segmencie *Integracja systemów* istotnym produktem rozwijanym w 2013 roku było Fidelity - rozwiązanie automatyzujące procesy zarządzania cyklem życia aktywów oraz wydatkami.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku przeprowadzona została, zgodnie z wymogiem MSR 36 *Utrata wartości aktywów*, wycena odzyskiwalnej wartości kosztów niezakończonych prac rozwojowych. Składniki aktywów niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania są poddawane wycenie corocznie, bez względu na to, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości. Zarówno w roku obrotowym 2013 jak i 2012 Grupa nie utworzyła odpisów aktualizujących te wartości niematerialne.

11. Wartość firmy z konsolidacji

W okresie sprawozdawczym i porównywalnym wystąpiły następujące zmiany wartości firmy z konsolidacji:

	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Wartość firmy z konsolidacji na początek okresu	488 031	523 149
Rozwiązania w sektorze bankowym	194 684	209 686
Rozwiązania w obszarze płatności	104 156	118 141
Integracja systemów	189 191	195 322
Zmiany wartości firmy z konsolidacji w wyniku nabycia udziałów (+/-)	12 064	20 271
Rozwiązania w sektorze bankowym	-	8 717
Rozwiązania w obszarze płatności	11 674	-
Integracja systemów	390	11 554
Różnice kursowe z przeliczenia wartości firmy powstałej na zagranicznych jednostkach zależnych (+/-)	(8 439)	(55 389)
Rozwiązania w sektorze bankowym	(204)	(23 719)
Rozwiązania w obszarze płatności	(3 145)	(13 985)
Integracja systemów	(5 090)	(17 685)
Razem wartość bilansowa na koniec okresu	491 656	488 031
Rozwiązania w sektorze bankowym	194 480	194 684
Rozwiązania w obszarze płatności	112 685	104 156
Integracja systemów	184 491	189 191

Badanie utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy z konsolidacji

Wartość firmy z konsolidacji podlega corocznemu testowi na utratę wartości.

Wartość firmy powstała w wyniku nabycia jednostek zależnych została zbadana w zakresie utraty wartości na dzień 31 grudnia 2013 roku. Wartość ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których została alokowana wartość firmy, została ustalona na podstawie wartości odzyskiwalnej przy użyciu modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli FCFF.

W wyliczeniach zostały przyjęte jednolite założenia:

- analizowano tzw. jednostki biznesowe, które w sumie składają się na budżet i prognozy całej Grupy,
- szczegółową prognozą objęto okres 5 lat, w czasie którego zostały założone wzrosty przepływów w kolejnych latach, dla reszty okresu funkcjonowania jednostek obliczono wartość rezydualną przy założonym braku wzrostu przepływów,
- zakładane wzrosty przepływów zależą od strategii dla całej Grupy, planów poszczególnych jednostek oraz biorą pod uwagę uwarunkowania poszczególnych rynków geograficznych jak i sektorowych, jednocześnie odzwierciedlają obecny oraz potencjalny portfel zamówień. Potencjalny portfel zamówień zakłada utrzymanie bieżących oraz pozyskanie nowych klientów. Założone wzrosty nie odbiegają znacząco od średniego wzrostu na danym rynku,
- prognozy jednostek zagranicznych zakładają wzrosty w EUR,
- stopa dyskonta jest zgodna ze średnioważonym kosztem kapitału dla rynku Południowo-Wschodniej Europy,

W oparciu o przeprowadzone testy nie dokonano w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku ani w okresie porównywalnym odpisów aktualizujących wartość firmy.

Dodatkowo Jednostka Dominująca przeprowadziła analizę wrażliwości w odniesieniu do przeprowadzonych testów na utratę wartości firmy powstałych na nabyciu udziałów w spółkach zależnych.

Wyniki przeprowadzonej analizy na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku zostały zestawione w poniższych tabelach:

31 grudnia 2013	Stopa dyskontowa zastosowana w modelu		Dynamika wzrostu przychodów zastosowana w modelu	
	graniczna		graniczna	
Rozwiązania w sektorze bankowym	9,8%	15,5%	8,8%	4,2%
Rozwiązania w obszarze płatności	9,5%	18,7%	10,0%	3,1%
Integracja systemów	9,5%	10,9%	5,9%	5,1%

W przypadku wartości firmy przypisanej do segmentu Integracja systemów zmiana stopy dyskonta zastosowanej w modelu o 1,4 pp. przy innych założeniach niezmiennych oraz zmiana dynamiki przychodów o 0,8 pp. przy innych założeniach niezmiennych mogłaby spowodować, że wartość odzyskiwalna inwestycji byłaby równa jej wartości bilansowej. Nadwyżka wartości odzyskiwalnej wartości firmy przypisanej do segmentu Integracja Systemów nad jej wartością bilansową wynosiła na dzień 31 grudnia 2013 roku 33 mln PLN.

Żadna racjonalna zmiana kluczowych założeń modelu wyceny wartości firmy przypisanej do pozostałych dwóch segmentów, nie powinna spowodować konieczności utworzenia odpisu z tytułu utraty wartości wartości firmy.

W związku z odpisem wartości inwestycji w ASEE Chorwacja ujętym w jednostkowym sprawozdaniu ASEE S.A. sporządzonym na dzień 31 grudnia 2013 roku dokonano analizy aktywów netto tej spółki ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy ASEE pod kątem ewentualnej utraty ich wartości. W analizie posłużono się modelem prognozy wolnych przepływów środków pieniężnych wykorzystanym do oszacowania wartości inwestycji w ASEE Chorwacja ujętej w sprawozdaniu jednostkowym ASEE S.A. W oparciu o powyższy test nie stwierdzono konieczności dokonania odpisu aktywów netto ASEE Chorwacja ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy. Żadna racjonalna zmiana założeń tego modelu nie powinna wskazać na utratę wartości tych aktywów.

31 grudnia 2012	Stopa dyskontowa zastosowana w modelu		Dynamika wzrostu przychodów zastosowana w modelu	
	graniczna		graniczna	
Rozwiązania w sektorze bankowym	9,7%	15,0%	11,1%	8,3%
Rozwiązania w obszarze płatności	9,2%	20,5%	11,3%	6,6%
Integracja systemów	9,0%	11,1%	7,2%	5,9%

Dynamika wzrostu przychodów podana w powyższych tabelach została obliczona jako skumulowany roczny wskaźnik wzrostu (*ang. Compound Annual Growth Rate CAGR*) tj. średni wskaźnik rocznego wzrostu w badanym okresie, przy założeniu, że roczne wzrosty są dodawane do wartości bazy następnego okresu.

Zmiana wartości firmy z konsolidacji w wyniku nabycia udziałów

Zmiana rozliczenia nabycia Sigma Turcja

Grupa ASEE nabyła 98,68% akcji spółki Sigma Turcja w dniu 14 września 2012 roku. Proces wyceny aktywów i zobowiązań nabytej spółki do wartości godziwej w ramach rozliczenia nabycia nie został w 2012 roku zakończony. W związku z tym, wartość firmy rozpoznana na nabyciu Sigma Turcja jaka została ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2012 roku została oszacowana na podstawie wartości tymczasowych możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. W 2013 roku dokonano zmian w oszacowaniu wartości firmy w związku z ujęciem dodatkowego zobowiązania dotyczącego kontraktu zrealizowanego przez Sigma Turcja przed objęciem kontroli przez ASEE S.A. Proces wyceny został zakończony w III kwartale 2013 roku.

SIGMA	31 grudnia 2012 (badana)	31 grudnia 2012 (przekształcone)	Zmiana
Aktywa trwałe	9 976	9 976	-
Rzeczowe aktywa trwałe	338	338	-
Wartości niematerialne	9 570	9 570	-
Inne	68	68	-
Aktywa obrotowe	4 425	4 425	-
Należności	4 057	4 057	-
Inne	354	354	-
Środki pieniężne	14	14	-
SUMA AKTYWÓW	14 401	14 401	-
Kapitał własny	11 308	10 388	(920)
Zobowiązania i rezerwy	3 093	4 013	920
Zobowiązania	1 074	1 994	920
Rezerwy	441	441	-
Przychody przyszłych okresów	554	554	-
Pozostałe	1 024	1 024	-
SUMA PASYWÓW	14 401	14 401	-
Cena nabycia	28 779	28 779	-
Zobowiązanie do wypłaty dywidendy	1 731	1 731	-
Udziały niekontrolujące	149	149	-
Wartość aktywów netto	11 308	10 388	(920)
Wartość firmy na dzień nabycia	19 351	20 271	920

Nabycie Uni4Gold Serbia przez ASEE Serbia

W dniu 30 kwietnia 2013 roku ASEE Serbia nabyła 70% udziałów w spółce Uni4Gold Serbia za kwotę 112 tys. EUR. Spółka prowadzi działalność w zakresie tworzenia oprogramowania dla sektora finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku proces alokowania ceny nabycia nie został zakończony. W związku z tym wartość firmy rozpoznana na nabyciu może ulec zmianie w okresie 12 miesięcy od dnia objęcia kontroli nad spółką. Wartość tymczasowa możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań spółki na dzień nabycia przedstawia się następująco:

Uni4Gold Serbia	Wartości tymczasowe na dzień nabycia
Aktywa trwałe	661
Rzeczowe aktywa trwałe	661
Aktywa obrotowe	452
Należności	301
Środki pieniężne i depozyty krótkoterminowe	151
SUMA AKTYWÓW	1 113
Kapitał własny	113
Zobowiązania i rezerwy	1 000
SUMA PASYWÓW	1 113
Cena nabycia	469
Udziały niekontrolujące	34
Wartość aktywów netto	113
Wartość firmy na dzień nabycia	390

Wartość firmy powstała w związku z zakupem udziałów w spółce została alokowana do segmentu Integracja systemów.

Nabycie EŽR Chorwacja przez ASEE S.A.

W dniu 23 października 2013 roku ASEE S.A. nabyła 100% udziałów w spółce EŽ Računalstvo 2013 d.o.o. z siedzibą w Zagrzebiu za łączną kwotę nieprzekraczającą 3 200 tys. EUR. Płatność za udziały została podzielona na dwie raty. Pierwsza rata w wysokości 2 500 tys. EUR została wniesiona w momencie podpisania umowy zakupu udziałów (w tym 2 362 tys. EUR na rzecz sprzedającego i 138 tys. EUR na objęcie podwyższenia kapitału w spółce). Wysokość drugiej raty uzależniona jest od wyniku i została ustalona w przedziale od 300 tys. EUR do 700 tys. EUR.

Spółka zajmuje się instalacją i obsługą terminali płatniczych.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku proces alokowania ceny nabycia nie został zakończony. W związku z tym wartość firmy rozpoznana na nabyciu może ulec zmianie w okresie 12 miesięcy od dnia objęcia kontroli nad spółką. Wartość tymczasowa możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań spółki na dzień nabycia przedstawia się następująco:

EŽ RAČUNALSTVO 2013 d.o.o.	Wartości tymczasowe na dzień nabycia
Aktywa trwałe	167
Rzeczowe aktywa trwałe	135
Wartości niematerialne	32
Aktywa obrotowe	1 478
Zapasy	12
Należności	1 130
Rozliczenia międzyokresowe	169
Środki pieniężne	167
SUMA AKTYWÓW	1 645
Kapitał własny	13
Zobowiązania i rezerwy	1 632
SUMA PASYWÓW	1 645
Cena nabycia	11 687
Wartość aktywów netto	13
Wartość firmy na dzień nabycia	11 674

Wartość firmy powstała w związku z zakupem udziałów w spółce została alokowana do segmentu Rozwiązania w obszarze płatności.

12. Zapasy

Zapasy	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Towary	16 031	15 274
Zapasy serwisowe	7 288	7 710
Odpis aktualizujący wartość zapasów (-)	(5 625)	(6 653)
	17 694	16 331

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku Grupa dokonała odpisów aktualizujących wartość zapasów w kwocie 1 064 tys. PLN oraz odwróciła odpisy aktualizujące o wartości 1 766 tys. PLN. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku Grupa dokonała odpisów aktualizujących wartość zapasów w kwocie 3 168 tys. PLN oraz odwróciła odpisy aktualizujące o wartości 2 304 tys. PLN.

13. Należności krótkoterminowe

Należności z tytułu dostaw i usług	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Należności z tytułu dostaw i usług, w tym:	111 674	77 470
Od jednostek powiązanych	1 318	9
Od jednostek pozostałych	110 356	77 461
Odpis aktualizujący należności nieściągalne (-)	(4 194)	(3 042)
	107 480	74 428

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku należności w kwocie 259 tys. PLN stanowiły zabezpieczenie zaciągniętych kredytów bankowych oraz bankowych linii gwarancyjnych. Na dzień 31 grudnia 2013 roku nie wystąpiły zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów zabezpieczonych tymi aktywami, natomiast zobowiązania pozabilansowe z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w ramach bankowej linii gwarancyjnej zabezpieczonej tymi należnościami wynosiły 4 183 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku należności w kwocie 211 tys. PLN stanowiły zabezpieczenie zaciągniętych kredytów bankowych oraz bankowych linii gwarancyjnych. Na dzień 31 grudnia 2012 roku nie wystąpiły zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów zabezpieczonych tymi aktywami, natomiast zobowiązania pozabilansowe z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w ramach bankowej linii gwarancyjnej zabezpieczonej tymi należnościami wynosiły 3 165 tys. PLN.

Poniżej przedstawiono analizę wiekową należności z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku.

Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
	kwota	kwota
Należności niewymagalne	87 821	61 428
Należności przeterminowane do 3 miesięcy	16 775	11 695
Należności przeterminowane powyżej 3 miesięcy	2 884	1 305
	107 480	74 428
	100,00%	100,00%

Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług kształtowały się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (przekształcone)
Odpis aktualizacyjny na dzień 1 stycznia	3 042	2 798
Utworzenie	2 568	2 737
Rozwiązanie (-)	(1 409)	(1 699)
Wykorzystanie (-)	(24)	(480)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych (+/-)	17	(314)
Odpis aktualizacyjny na dzień 31 grudnia	4 194	3 042

Należności budżetowe	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Podatek VAT	1	1 047
Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)	1 997	1 367
Pozostałe	372	347
	2 370	2 761

Inne należności	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Należności z tytułu dostaw niezafakturowanych	4 269	4 997
Zaliczki przekazane dostawcom	3 794	2 813
Należności od pracowników	304	78
Należności z tytułu dotacji	-	181
Należności z tytułu kaucji	201	94
Pozostałe należności	1 351	2 597
Odpis aktualizujący pozostałe należności (-)	(161)	(158)
	9 758	10 602

Należności z tytułu dostaw niezafakturowanych dotyczą sprzedaży licencji i usług IT, w stosunku do których nie wystawiono jeszcze faktur.

Zaliczki przekazane dostawcom dotyczą zaliczek wypłaconych podwykonawcom na poczet realizowanych kontraktów.

Pozostałe należności na dzień 31 grudnia 2013 roku, obejmują między innymi środki pieniężne zastrzeżone w kwocie 837 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2012 roku 1 864 tys. PLN).

14. Aktywa finansowe

	31 grudnia 2013 (badane)	Zakup/ Udzielenie/ Założenie	Sprzedaż/ Spłata / Rozwiązanie	Różnice kursowe z przeliczenia	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Aktywa dostępne do sprzedaży					
Akcje/udziały w spółkach notowanych na rynkach regulowanych	110	-	-	-	110
Akcje/udziały w spółkach nienotowanych na rynkach regulowanych	19	-	-	-	19
razem, w tym:	129	-	-	-	129
- długoterminowe	104				104
- krótkoterminowe	25				25
Udzielone pożyczki					
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	369	441	(192)	(6)	126
Pożyczki pracownicze	66	-	(169)	5	230
razem, w tym:	435	441	(361)	(1)	356
- długoterminowe	130				188
- krótkoterminowe	305				168
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności					
Obligacje skarbowe	-	-	(3 350)	143	3 207
Lokaty 3 - 12 miesięcy	1 486	4 798	(21 283)	107	17 864
razem, w tym:	1 486	4 798	(24 633)	250	21 071
- krótkoterminowe	1 486				21 071
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy					
Walutowe kontrakty typu forward	99				23
razem, w tym:	99				23
- krótkoterminowe	99				23

Na dzień 31 grudnia 2013 roku podobnie jak na koniec roku 2012 Grupa nie posiadała jednostek uczestnictwa pieniężnych funduszy inwestycyjnych, natomiast w trakcie roku 2013 dokonywane były transakcje zakupu i sprzedaży tych aktywów. Wydatki na nabycie jednostek pieniężnych funduszy inwestycyjnych w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku wyniosły 9 500 tys. PLN, zaś wpływy z tego tytułu 9 529 tys. PLN.

Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym dotyczyły:

- 249 tys. PLN pożyczka nieoprocentowana udzielona Multicard Serbia (jednostka stowarzyszona), data spłaty 31 października 2014 roku,

- 79 tys. PLN nieoprocentowana pożyczka udzielona udziałowcom współkontrolującym spółkę E-Mon Czarnogóra, data spłaty 30 czerwca 2014 roku,
- 41 tys. PLN nieoprocentowana pożyczka udzielona Członkowi Zarządu, data spłaty 31 grudnia 2013 roku.

Wartość księgowa posiadanych przez Grupę aktywów finansowych na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku nie różni się od ich wartości godziwej.

Poziomy hierarchii wartości godziwej dla aktywów finansowych zostały zaprezentowane w nocie 35 niniejszego sprawozdania.

15. Środki pieniężne i depozyty krótkoterminowe

	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Środki pieniężne na rachunkach bankowych bieżących i w kasie	34 489	40 590
Lokaty krótkoterminowe	24 581	33 489
Ekwiwalenty środków pieniężnych	31	60
Środki pieniężne w drodze	25	14
59 126	74 153	
Odsetki naliczone od środków pieniężnych na datę bilansową	(26)	(20)
Środki pieniężne ujęte w rachunku przepływów pieniężnych	59 100	74 133

16. Czynne rozliczenia międzyokresowe

Długoterminowe	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Przedpłacone usługi serwisowe i opłaty licencyjne	248	506
Pozostałe	172	76
420	582	
Krótkoterminowe	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Przedpłacone usługi serwisowe i opłaty licencyjne	5 344	5 194
Przedpłacone ubezpieczenia	345	584
Przedpłacone czynsze	370	199
Przedpłacone usługi doradcze	426	243
Przedpłacone inne usługi	99	74
Pozostałe	838	381
7 422	6 675	

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku składały się głównie

z kosztów usług serwisowych, które będą ponoszone sukcesywnie w okresach następnych (odpowiednio 5 344 tys. PLN i 5 194 tys. PLN).

17. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy (zakładowy)		Wartość nominalna		31 grudnia 2013 (badane)		31 grudnia 2012 (przekształcone)	
Akcje	Seria	1 akcji	Liczba akcji	Wartość akcji	Liczba akcji	Wartość akcji	
Akcje imienne zwykłe serii	A*	0,1	5 000 000	500	5 000 000	500	
Akcje imienne zwykłe serii	B*	0,1	5 000 000	500	5 000 000	500	
Akcje imienne zwykłe serii	C*	0,1	2 567 000 900	256 700	2 567 000 900	256 700	
Akcje imienne zwykłe serii	D	10	25 770 009	257 700	25 770 009	257 700	
Akcje imienne zwykłe serii	E	10	956 447	9 565	956 447	9 565	
Akcje imienne zwykłe serii	F	10	1 475 509	14 755	1 475 509	14 755	
Akcje imienne zwykłe serii	G	10	2 708 378	27 084	2 708 378	27 084	
Akcje imienne zwykłe serii	H	10	1 062 030	10 620	1 062 030	10 620	
Akcje imienne zwykłe serii	I	10	1 770 609	17 706	1 770 609	17 706	
Akcje imienne zwykłe serii	J	10	1 714 209	17 142	1 714 209	17 142	
Akcje imienne zwykłe serii	K	10	4 590 470	45 905	4 590 470	45 905	
Akcje imienne zwykłe serii	L	10	2 100 000	21 000	2 100 000	21 000	
Akcje imienne zwykłe serii	M	10	4 810 880	48 109	4 810 880	48 109	
Akcje imienne zwykłe serii	N	10	1 078 909	10 789	1 078 909	10 789	
Akcje imienne zwykłe serii	P	10	1 524 269	15 242	1 524 269	15 242	
Akcje imienne zwykłe serii	R	10	592 941	5 929	592 941	5 929	
Akcje imienne zwykłe serii	S	10	837 472	8 375	837 472	8 375	
Akcje imienne zwykłe serii	T	10	902 119	9 021	902 119	9 021	
			51 894 251	518 942	51 894 251	518 942	

*Po resplicie akcji serii D

Według najlepszej wiedzy Zarządu ASEE S.A. na dzień publikacji tj. na dzień 19 lutego 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku stan akcjonariuszy posiadających bezpośrednio bądź przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy przedstawiał się następująco:

Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji i głosów na WZA	Udział w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na WZA
Asseco Poland S.A.	26 494 676	51,06%
EBOiR	4 810 880	9,27%
LiatriS d.o.o.	3 838 683	7,40%
Aviva OFE	2 746 061	5,29%
Pozostali akcjonariusze	14 003 951	26,98%
	51 894 251	100,00%

Na dzień 31 grudnia 2012 roku stan akcjonariuszy posiadających bezpośrednio bądź przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy przedstawiał się następująco:

Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji i głosów na WZA	Udział w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na WZA
Asseco Poland S.A.	26 494 676	51,06%
EBOiR	4 810 880	9,27%
LiatriS d.o.o.	3 838 683	7,40%
Pozostali akcjonariusze	16 750 012	32,27%
	51 894 251	100,00%

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku kapitał zakładowy ASEE S.A. wynosił 518 942 510 PLN i dzielił się na 51 894 251 sztuk akcji zwykłych o wartości nominalnej 10,00 PLN każda, dających łącznie 51 894 251 głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy ASEE S.A.

18. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

W kapitałach ujęta została nadwyżka ceny emisyjnej nad ceną nominalną z emisji akcji serii L, M i N w wysokości 30 395 tys. PLN, pomniejszona o poniesione koszty emisji kapitału wynoszące 3 605 tys. PLN (ujęte w 2009 roku) oraz nadwyżka ceny emisyjnej nad ceną nominalną z emisji akcji serii P, R i S w wysokości 11 759 tys. PLN, pomniejszona o poniesione koszty emisji kapitału wynoszące 84 tys. PLN (ujęte w 2010 roku). Nadwyżka wartości emisyjnej nad ceną nominalną została dodatkowo powiększona o kwotę 396 tys. PLN rozwiązanej rezerwy na koszty emisji, ujętej uprzednio w nadwyżce ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej oraz pomniejszona o inne koszty w kwocie 36 tys. PLN.

19. Udziały niekontrolujące

Wartość udziałów niekontrolujących w spółce Uni4Gold Serbia została określona w oparciu o ich procentowy udział w aktywach netto tej spółki na moment objęcia kontroli przez ASEE S.A.

	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Na początek okresu	181	-
Udział w wyniku jednostek zależnych	18	(39)
Rozliczenie wyniku przypadającego na udziały niekontrolujące	85	70
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(27)	1
Nabycie udziałów w spółce zależnej	33	149
Wykup udziałów niekontrolujących	(86)	-
Inne	(33)	-
Na koniec okresu	171	181

Kwota 85 tys. PLN za 2013 rok oraz 70 tys. PLN za 2012 rok to strata przypisana udziałom niekontrolującym, których dotyczyła zawarta opcja put. Zgodnie z polityką Grupy odnośnie ujmowania udziałów niekontrolujących objętych opcją put wynik

ten podlegał odwróceniu na każdy dzień bilansowy i ujęciu w kapitałach Grupy, co zostało ujęte jako ruch na udziałach niekontrolujących (odwrócenie straty).

20. Rezerwy

	Rezerwy na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	Koszty związane z toczącymi się sprawami sądowym	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Inne rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2013 roku	3 429	-	1 598	253	5 280
Utworzone w ciągu roku obrotowego	2 133	231	517	20	2 901
Wykorzystane (-)	(103)	-	(471)	(10)	(584)
Rozwiązane (-)	(2 988)	-	(238)	(96)	(3 322)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych (+/-)	47	(33)	(239)	5	(220)
Na dzień 31 grudnia 2013 roku (badane)	2 518	198	1 167	172	4 055
Krótkoterminowe	2 518	-	88	76	2 682
Długoterminowe	-	198	1 079	96	1 373
Na dzień 31 grudnia 2012 roku (przekształcone)	3 429	-	1 598	253	5 280
Krótkoterminowe	3 429	-	257	148	3 834
Długoterminowe	-	-	1 341	105	1 446

Naprawy gwarancyjne

Rezerwa na koszty napraw gwarancyjnych dotyczy wynikających z postanowień umownych zobowiązań do wykonania objętych gwarancjami prac w zakresie napraw oprogramowania lub sprzętu dostarczonych do odbiorców. Rozwiązanie rezerw w kwocie 2 988 tys. PLN dotyczyło głównie kontraktów realizowanych przez ASEE Serbia i wynikało z rozwiązania rezerw utworzonych w związku z zakończeniem tych projektów lub rozpoczęciem się umów serwisowych po zakończeniu okresu gwarancji. Rozwiązanie rezerw na naprawy gwarancyjne dotyczyło częściowo również rezerw utworzonych na projekt wdrożeniowy dla Privredna Banka w Serbii a rozwiązanych w następstwie upadłości banku.

Świadczenia po okresie zatrudnienia

Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia dotyczy w całości świadczeń emerytalnych, które zostaną wypłacone pracownikom Grupy w momencie przechodzenia na emeryturę.

21. Długoterminowe i krótkoterminowe zobowiązania finansowe

Długoterminowe	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Zobowiązanie z tytułu nabycia udziałów niekontrolujących w spółkach zależnych (opcja put)	-	628
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	718	113
	718	741

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Grupa posiadała zobowiązanie długoterminowe z tytułu opcji put wobec udziałowców posiadających udziały niekontrolujące w spółce Multicard Serbia.

Zobowiązania ciążące na Grupie ASEE stanowiły szacunkową wartość przyszłej zapłaty za pozostały pakiet udziałów w wymienionej spółce. Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa zaprzestała ujmowania spółki Multicard Serbia jako spółki zależnej w związku z utratą kontroli. Prawo do wykonania opcji put przez udziałowców niekontrolujących zostało uwarunkowane osiągnięciem przez spółkę określonego zysku. W związku z niespełnieniem się powyższego warunku i brakiem możliwości realizacji opcji put, Grupa nie ujęła na dzień 31 grudnia 2013 roku zobowiązania z tego tytułu. Zobowiązanie to zostało odwrócone w korespondencji z kapitałem własnym Grupy.

Krótkoterminowe	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Zobowiązanie do wypłaty dywidendy	-	1 736
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	273	238
Zobowiązanie z tytułu nabycia udziałów/akcji	1 800	-
	2 073	1 974

Na dzień 31 grudnia 2013 roku zobowiązania z tytułu zakupu akcji/udziałów obejmowały pozostałą część zobowiązania za zakup 100% udziałów w spółce EŽR Chorwacja w kwocie 1 800 tys. PLN, uzależnioną od wyniku osiągniętego przez spółkę.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku zobowiązania do wypłaty dywidendy w kwocie 1 736 tys. PLN dotyczyły ujętego na poziomie Grupy zobowiązania do wypłaty, na rzecz byłych akcjonariuszy spółki Sigma Turcja, dywidendy z zysków z lat ubiegłych wypracowanych przez tę spółkę. W I kwartale 2013 roku zobowiązanie zostało spłacone.

22. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Nazwa jednostki	Efektywna stopa procentowa %	Waluta	Termin spłaty	Wykorzystanie na dzień:			
				31 grudnia 2013 (badane)		31 grudnia 2012 (przekształcone)	
				część długo terminowa	część krótko terminowa	część długo terminowa	część krótko terminowa
KREDYTY W RACHUNKU BIEŻĄCYM							
NLB Tutunska Banka AD Skopje	14%	MKD	2014-01-02	-	13	-	13
Komercijalna Banka AD Skopje	14%	MKD	2014-01-02	-	21	-	12
POZOSTAŁE KREDYTY							
Yapi Kredi Bankasi A.Ş.	5%	TRY	2014-03-31	-	17	24	118
Garanti Bank Levent, Istanbul	0%	TRY	2014-01-02	-	236	-	346
Akbank, Istanbul	0%	TRY	2014-01-02	-	136	-	-
Raiffeisen banca	Euribor 6M+Marża	EUR	2015-12-31	-	2 482	-	-
Privredna banka Zagreb d.d.	Euribor 3M+Marża	EUR	2019-04-30	151	23	-	-
Kreditna banka Zagreb d.d.	7%	HRK/EUR	2014-06-30	-	244	-	-
Zagrebacka banka d.d./HBOR	12M obligacje skarbowe + marża	HRK/EUR	2016-11-30	3 478	1 966	-	-
Zagrebacka banka d.d./HBOR	Euribor 12M + marża	HRK/EUR	2017-03-31	3 528	1 176	-	-
				7 157	6 314	24	489

Wzrost zadłużenia na dzień 31 grudnia 2013 roku w stosunku do roku poprzedniego wynika przede wszystkim z przechodzenia na model usługowy wynajmowania infrastruktury zamiast sprzedaży sprzętu bezpośrednio do klientów. Zakup infrastruktury pod wynajem ('outsourcing') jest w coraz większym zakresie finansowany kapitałem obcym.

Spłata kredytu udzielonego ASEE Chorwacja przez Zagrebacką bank d.d./HBOR zabezpieczona jest gwarancją w wysokości 9 908 tys. PLN udzieloną przez ASEE S.A. Udzielona gwarancja jest ważna do 31 maja 2017 roku. Jest to pozycja pozabilansowa.

23. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych tytułów

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
	(badane)	(przekształcone)
Wobec jednostek powiązanych	893	699
Wobec jednostek pozostałych	51 371	31 140
	52 264	31 839

Wzrost zobowiązań na dzień 31 grudnia 2013 roku w odniesieniu do dnia 31 grudnia 2012 roku powiązany jest z zakupami sprzętu oraz usług w ramach realizowanych projektów. Termin spłaty zobowiązań wynosi w Grupie średnio 30 dni.

Wiekowanie zobowiązań z tytułu dostaw i usług	31 grudnia 2013		31 grudnia 2012	
	kwota	struktura	kwota	struktura
	(badane)	(przekształcone)	(badane)	(przekształcone)
Zobowiązania wymagalne, w tym:	13 442	25,7%	8 981	28,2%
-Zobowiązania przeterminowane do 3 miesięcy	11 445	21,9%	7 448	23,4%
-Zobowiązania przeterminowane od 3 do 6 miesięcy	227	0,4%	1 047	3,3%
-Zobowiązania przeterminowane powyżej 6 miesięcy	1 770	3,4%	486	1,5%
Zobowiązania niewymagalne do 3 miesięcy	38 109	72,9%	22 851	71,8%
Zobowiązania niewymagalne od 3 do 12 miesięcy	713	1,4%	7	0,0%
	52 264	100%	31 839	100%

Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
	(badane)	(przekształcone)
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	5 103	3 576
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 248	2 179
Zaliczki otrzymane na dostawy	6 404	6 645
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych oraz wartości niematerialnych	704	37
Inne zobowiązania	411	1 076
	13 870	13 513

Spadek innych zobowiązań krótkoterminowych z 1 076 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2012 roku do 411 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2013 roku wynika głównie z rozliczenia w 2013 roku ujętego w tej pozycji na dzień 31 grudnia 2012 roku zobowiązania dotyczącego kontraktu realizowanego przez Sigma Turcja. Zobowiązanie zostało ujęte w procesie wyceny aktywów i zobowiązań Sigma Turcja do wartości godziwych w ramach rozliczenia objęcia kontroli.

Krótkoterminowe zobowiązania budżetowe	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
	(badane)	(przekształcone)
Podatek VAT	10 784	7 878
Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)	66	1 199
Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)	1 225	1 264
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	1 817	1 791
Pozostałe	172	220
	14 064	12 352

24. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, rozliczenia międzyokresowe przychodów

Krótkoterminowe bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	1 321	819
Rezerwa na premie dla pracowników	9 150	7 941
Rezerwa na koszty (niezafakturowane)	4 811	4 487
Rezerwa na koszty audytu	367	433
	15 649	13 680

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów stanowią przede wszystkim rezerwy na niewykorzystane urlopy, rezerwy na wynagrodzenia okresu przeznaczone do wypłaty w okresach następnych, wynikające z zasad systemów premiowych obowiązujących w Grupie ASEE oraz rezerwy na koszty bieżącej działalności, które zostały poniesione, ale na które nie otrzymano jeszcze faktur.

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Usługi serwisowe opłacone z góry	293	611
Dotacje do aktywów	390	483
	683	1 094

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Usługi serwisowe opłacone z góry	6 811	6 237
Przedpłacone usługi doradcze	127	564
Dotacje do aktywów	95	-
Pozostałe	830	1 701
	7 863	8 502

Saldo rozliczeń międzyokresowych przychodów dotyczy przede wszystkim przedpłat otrzymanych za świadczone usługi, głównie w zakresie usług serwisowych i utrzymania.

25. Kontrakty wdrożeniowe

Grupa ASEE w 2013 roku i w 2012 roku realizowała szereg kontraktów wdrożeniowych (IT). Zgodnie z MSR 11 przychody z tego typu kontraktów są rozpoznawane zgodnie ze stopniem ich zaawansowania. Grupa w 2013 roku i w 2012 roku dokonywała pomiaru stopnia zaawansowania realizowanych kontraktów wdrożeniowych według metody „kosztowej”, czyli ustalając stosunek kosztów poniesionych do kosztów całego projektu lub według metody „nakładów pracy”.

Kwota rozpoznanego przychodu w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku dla wszystkich długoterminowych umów IT wyniosła 52 908 tys. PLN, natomiast w okresie porównywalnym 2012 roku 48 613 tys. PLN.

Poniższa tabela przedstawia podstawowe dane o realizowanych kontraktach wdrożeniowych. W poniższej notce zaprezentowano skumulowane dane narastająco dla kontraktów niezakończonych na dzień 31 grudnia 2013 roku od momentu ich rozpoczęcia.

	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Długoterminowe kontrakty IT w toku, na koniec okresu sprawozdawczego:		
Poniesione koszty z tytułu realizacji kontraktów IT (-)	(28 104)	(35 189)
Zyski (straty) z tytułu realizacji kontraktów IT	14 901	21 721
Zafakturowane przychody z tytułu realizacji kontraktów IT	35 871	47 095
Należności z tytułu wyceny kontraktów IT	8 193	12 480
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów IT (-)	(1 270)	(2 966)
Rezerwa na straty z tytułu wyceny kontraktów IT (-)	(165)	-
Różnice kursowe z tytułu przeliczenia jednostek zagranicznych (+/-)	376	301

26. Leasing finansowy

Spółki z Grupy ASEE są stroną umów leasingu finansowego samochodów oraz sprzętu IT. Łączne przyszłe przepływy pieniężne oraz zobowiązanie wynikające z umów leasingu samochodów i sprzętu przedstawiają się następująco:

Leasing samochodów i sprzętu	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Minimalne opłaty leasingowe		
w okresie krótszym niż 1 rok	312	189
w okresie 1-5 lat	781	188
Przyszłe minimalne płatności leasingowe	1 093	377
Przyszłe koszty odsetkowe	(102)	(26)
Wartość bieżąca zobowiązania leasingowego	991	351
w okresie krótszym niż 1 rok	273	238
w okresie 1-5 lat	718	113

27. Informacje i objaśnienia do rachunku przepływów pieniężnych

W poniższej tabeli zaprezentowano wydatki poniesione przez Grupę ASEE w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku na nabycie akcji/udziałów w spółkach zależnych oraz nabycie udziałów niekontrolujących:

Wydatki na nabycie udziałów /akcji w jednostkach zależnych	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Altius Bułgaria	-	(632)
Sigma Turcja	-	(28 914)
EZR Chorwacja	(9 898)	-
Uni4Gold Serbia	(465)	-
	(10 363)	(29 546)

Wydatki na nabycie udziałów niekontrolujących	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Sigma Turcja	(210)	-
	(210)	-

28. Zobowiązania i należności warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa posiadała zobowiązanie w wysokości 1 800 tys. PLN z tytułu warunkowej zapłaty za zakup udziałów w EŽR Chorwacja uzależnionej od osiągniętych przez tę spółkę wyników.

W ramach działalności handlowej Grupa ASEE wykorzystuje dostępność gwarancji bankowych i akredytyw, jak również ubezpieczeniowych gwarancji kontraktowych, jako formy zabezpieczenia transakcji gospodarczych z różnymi organizacjami, spółkami i podmiotami administracji. Potencjalne zobowiązania z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiły 37 321 tys. PLN, a na dzień 31 grudnia 2012 roku 20 450 tys. PLN.

29. Informacje o podmiotach powiązanych

Poniżej przedstawiono strukturę Grupy ASEE wraz z udziałem procentowym w kapitale i głosach na zgromadzeniach akcjonariuszy/wspólników spółek

Nazwa pełna jednostki	Nazwa skrócona na potrzeby sprawozdania	Kraj, w którym jednostka została zarejestrowana	Procentowy udział w kapitale / głosach	
			31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Asseco South Eastern Europe S.A.	ASEE S.A.	Polska		
Asseco SEE s.r.l. (Bukareszt)	ASEE Rumunia	Rumunia	100,00%	100,00%
Asseco s.r.l. MOLDOVA	ASEE Mołdawia	Mołdawia	100,00%	100,00%
Asseco SEE d.o.o., Beograd	ASEE Serbia	Serbia	100,00%	100,00%
E-Mon d.o.o., Podgorica	E-Mon Czarnogóra	Czarnogóra	50,00%	50,00%
eMS d.o.o., Beograd	eMS Serbia	Serbia	100,00%	100,00%
Asseco SEE d.o.o., Podgorica	ASEE Czarnogóra	Czarnogóra	100,00%	100,00%
Uni4Gold d.o.o., Nis	Uni4Gold Serbia	Serbia	70,00%	n/d
Multicard d.o.o., Beograd	Multicard Serbia	Serbia	45,00%	45,00%
Asseco SEE d.o.o. (Zagrzeb)	ASEE Chorwacja	Chorwacja	100,00%	100,00%
BDS-Platus d.o.o.	BDS-Platus Chorwacja	Chorwacja	100,00%	100,00%
EŽ Računalstvo 2013 d.o.o., (Zagrzeb)	EŽR Chorwacja	Chorwacja	100,00%	n/d
Asseco SEE Sh.p.k. (Prisztina)	ASEE Kosowo	Kosowo	100,00%	100,00%
Asseco SEE Sh.p.k., Tirana	ASEE Albania	Albania	100,00%	100,00%
Asseco SEE Teknoloji A.Ş. (Istambuł)	ASEE Turcja	Turcja	100,00%	100,00%
SC I.T.D Romania s.r.l.	SC I.T.D Rumunia	Rumunia	95,38%	95,38%
Sigma Danışmanlık ve Uygulama Merkezi A.Ş. (Istambuł)	Sigma Turcja	Turcja	n/d	12,00%
Sigma Danışmanlık ve Uygulama Merkezi A.Ş. (Istambuł)	Sigma Turcja	Turcja	n/d	86,68%
Asseco SEE d.o.o. (Grosuplje)	ASEE Słowenia	Słowenia	100,00%	100,00%
Asseco SEE DOOEL, Skopje	ASEE Macedonia	Macedonia	100,00%	100,00%
Asseco SEE d.o.o. (Sarajewo)	ASEE BiH	Bośnia i Hercegowina	100,00%	100,00%
Asseco SEE o.o.d., Sofia	ASEE Bułgaria	Bułgaria	100,00%	100,00%

Jednostką dominującą w stosunku do Asseco South Eastern Europe S.A. jest Asseco Poland S.A. (jednostka dominująca wyższego szczebla.)

Aktywa zabezpieczające bankowe linie gwarancyjne:

Kategoria aktywów	Wartość netto aktywów		Kwota wystawionej gwarancji zabezpieczonej aktywami	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Należności handlowe	259	211	4 183	3 165
Pozostałe należności (zastrzeżone środki pieniężne)	837	222	4 104	749
Razem	1 096	433	8 287	3 914

W związku z tym, iż spółki z Grupy wynajmują powierzchnię biurową, Grupa na dzień 31 grudnia 2013 roku i na dzień 31 grudnia 2012 roku posiadała szereg zawartych umów najmu, leasingu i innych o podobnym charakterze, z których wynikały następujące przyszłe płatności:

Zobowiązania z tytułu najmu powierzchni	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
W okresie do 1 roku	12 486	12 253
W okresie od 1 roku do 5 lat	30 651	33 340
	43 137	45 593

Zobowiązania z tytułu umów leasingu operacyjnego środków trwałych	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
W okresie do 1 roku	1 299	871
W okresie od 1 roku do 5 lat	2 886	1 073
	4 185	1 944

wchodzących w skład Grupy ASEE na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku:

Asseco Poland S.A. posiadała na dzień 31 grudnia 2013 roku 51,06% udziałów w kapitale własnym ASEE S.A.

W strukturze Grupy spółka E-Mon Czarnogóra traktowana jest jako spółka współzależna i ujmowana metodą proporcjonalną, natomiast spółka Multicard Serbia jest jednostką stowarzyszoną, ujmowaną metodą praw własności. Do dnia 30 września 2013 roku Multicard Serbia była traktowana jako jednostka zależna i konsolidowana metodą pełną.

Pozostałe spółki z Grupy są traktowane jako podmioty zależne i konsolidowane metodą pełną.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadanych przez Grupę w podmiotach wchodzących w skład Grupy ASEE jest równy udziałowi Grupy w kapitałach tych jednostek.

Zmiany w składzie Grupy ASEE

W okresie roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku wystąpiły następujące zmiany w strukturze Grupy ASEE:

Nabycie Uni4Gold Serbia przez ASEE Serbia

W dniu 30 kwietnia 2013 roku ASEE Serbia nabyła 70% udziałów w spółce Uni4Gold Serbia za kwotę 112 tys. EUR. Spółka prowadzi działalność w zakresie tworzenia oprogramowania dla sektora finansowego. Rozliczenia nabycia spółki zostało zaprezentowane punkcie 11 Not objaśniających do niniejszego sprawozdania.

Sprzedaż akcji Sigma Turcja do ASEE Turcja

W dniu 6 maja 2013 roku ASEE S.A. sprzedała 38,22% z posiadanych akcji spółki Sigma Turcja do ASEE Turcja. W wyniku transakcji łączny udział Grupy w spółce Sigma Turcja pozostał na niezmiennym poziomie 98,68%. Powyższa transakcja nie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdanie Grupy.

Połączenie spółek ASEE Turcja i Sigma Turcja oraz objęcie udziałów niekontrolujących

W dniu 11 września 2013 roku zarejestrowane zostało połączenie tureckich spółek zależnych: ASEE Turcja (spółka przejmująca) ze spółką Sigma Turcja (spółka przejmowana). Połączenie obu spółek nie miało wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy ASEE. Równolegle do połączenia, przeprowadzona została procedura wykupu 1,32% udziałów niekontrolujących w spółce Sigma ("squeeze out"). W wyniku realizacji tej procedury ASEE S.A. objęła 100% udziałów w połączonych spółkach.

Nabycie EŽ RAČUNALSTVO 2013 d.o.o. przez ASEE S.A.

W dniu 23 października 2013 roku ASEE S.A. nabyła 100% udziałów w spółce EŽ Računalstvo 2013 d.o.o. z siedzibą w Zagrzebiu za łączną kwotę nieprzekraczającą 3 200 tys. EUR. Płatność za udziały została podzielona na dwie raty. Pierwsza rata w wysokości 2 500 tys. EUR została wniesiona w momencie podpisania umowy zakupu udziałów (w tym 2 362 tys. EUR na rzecz sprzedającego i 138 tys. EUR na objęcie podwyższenia kapitału w spółce). Wysokość drugiej raty uzależniona jest od wyniku i została ustalona w przedziale od 300 tys. EUR do 700 tys. EUR. Spółka zajmuje się instalacją i obsługą terminali płatniczych. Rozliczenia nabycia spółki zostało zaprezentowane w punkcie 11 Not objaśniających do niniejszego sprawozdania.

Utrata kontroli nad spółką Multicard Serbia

W dniu 30 września 2013 roku Grupa ASEE zaprzestała ujmowania spółki Multicard Serbia jako jednostki zależnej w związku z utratą kontroli. Multicard Serbia została ujęta na dzień 31 grudnia 2013 roku metodą praw własności jako jednostka stowarzyszona. Wartość godziwa tej inwestycji na moment utraty kontroli wyniosła 0. Utrata kontroli była skutkiem zmian wprowadzonych w umowie spółki (polegających na uzależnieniu realizacji opcji kupna udziałów niekontrolujących od odpowiedniego zysku osiągniętego przez spółkę) oraz koncentracji udziałów niekontrolujących przez jeden podmiot. W związku z niespełnieniem się warunku dotyczącego zysku i braku możliwości realizacji opcji kupna udziałów niekontrolujących na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa ASEE zaprzestała ujmowania Multicard Serbia jako jednostki zależnej. Zobowiązanie z tytułu opcji put w kwocie 686 tys. PLN zostało odwrócone w korespondencji z kapitałem własnym Grupy ASEE, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości opisaną w pkt IV.5 niniejszego sprawozdania. W poniższej tabeli przedstawiono rozliczenie utraty kontroli nad spółką Multicard Serbia oraz jej ujęcie metodą praw własności:

Rozliczenie utraty kontroli nad Multicard Serbia i ujęcie metodą praw własności	31 grudnia 2013 (badane)
Aktywa netto na moment utraty kontroli (100%)	178
Udziały niekontrolujące na moment utraty kontroli (55%)	(98)
Razem aktywa netto Grupy na moment utraty kontroli	80
Początkowa wartość inwestycji w Multicard Serbia	404
Straty z lat ubiegłych przypisane do Grupy ASEE (45%)	(413)
Strata Multicard Serbia przypisana do Grupy ASEE za rok 2013 (45%)	(70)
Razem, w tym:	(79)
Wartość inwestycji w jednostki stowarzyszone	-
Nadwyżka zakumulowanych strat Multicard Serbia ponad wartość inwestycji (przychody finansowe)	(79)

Transakcje ze stronami powiązanymi

Wartość transakcji zrealizowanych w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku i dnia 31 grudnia 2012 roku oraz wartość nierozliczonych sald należności i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2013 roku i na dzień 31 grudnia 2012 roku dotyczących transakcji Grupy ASEE z Asseco Poland S.A. (podmiot o znaczącym wpływie na Grupę) oraz z pozostałymi podmiotami powiązanymi z Grupy Asseco Poland, przedstawia poniższa tabela:

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Podmioty o znaczącym wpływie na Grupę:				
2013	425	229	47	41
2012	342	372	57	97
Pozostałe podmioty powiązane:				
2013	989	283	966	86
2012	83	139	-	12

W powyższej tabeli, oprócz należności handlowych ujęte zostały należności z tytułu wpłaconych kaucji w związku z najmem powierzchni w kwocie 47 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 57 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2012 roku.

Transakcje zawarte z lub poprzez Główną Kadrę Kierowniczą (członkowie Zarządów i Rad Nadzorczych) spółek Grupy ASEE

Wartość transakcji zrealizowanych w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku i dnia 31 grudnia 2012 roku oraz wartość nierozliczonych sald należności i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku dotyczących transakcji Grupy ASEE zawartych z lub poprzez Główną Kadrę Kierowniczą (członkowie Zarządów i Rad Nadzorczych) spółek Grupy przedstawia poniższa tabela:

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Główna Kadra Kierownicza (członkowie Zarządów oraz Rad Nadzorczych) ASEE S.A. i spółek z Grupy:				
2013	999	9 559	352	767
2012	128	10 389	9	590

Zakupy i sprzedaż do podmiotów powiązanych zaprezentowane w powyższej tabeli dotyczą wynajmu powierzchni, zakupów lub sprzedaży sprzętu i usług dokonanych poprzez spółki z Grupy ASEE z podmiotami powiązanymi poprzez Główną Kadrę Kierowniczą lub z Główną Kadrę Kierowniczą. Powyższa tabela nie uwzględnia wynagrodzeń otrzymanych z tytułu pełnienia funkcji we władzach spółek, które zostały zaprezentowane w Nocie 31 niniejszego sprawozdania.

Dodatkowo na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku ASEE Kosovo korzystała z zabezpieczenia linii gwarancyjnych o wartości 6 221 tys. PLN oraz odpowiednio 6 132 tys. PLN, ustanowionego na budynku będącym własnością kadry zarządzającej tej spółki.

W ramach kwot ujętych w powyższej tabeli, następujące transakcje zostały zawarte z lub poprzez Główną Kadrę Kierowniczą (członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej) ASEE S.A.:

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku spółka ASEE Serbia poniosła na rzecz podmiotów powiązanych MHM d.o.o., Beograd¹, DM3 d.o.o., Beograd¹ oraz MiniInvest d.o.o., Beograd² koszty z tytułu najmu powierzchni w łącznej kwocie 4 776 tys. PLN (4 661 tys. PLN w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku).

ASEE Macedonia poniosła w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku koszty najmu powierzchni wobec spółki MPS d.o.o., Skopje³ w łącznej wysokości 590 tys. PLN (685 tys. PLN w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku).

Powyższe transakcje nie zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe.

Członkowie Zarządu oraz podmioty powiązane poprzez członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej ASEE S.A. otrzymały dywidendy z zysku Spółki o łącznej wartości brutto 5 780 tys. PLN (2 663 tys. PLN w 2012 roku).

Do dnia zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego ASEE S.A. nie otrzymała informacji o zaistnieniu w okresie sprawozdawczym transakcji z podmiotami powiązanymi, które pojedynczo lub łącznie byłyby istotne i zostałyby zawarte na innych warunkach niż rynkowe.

¹ Mihail Petreski, członek Rady Nadzorczej ASEE S.A. jest udziałowcem Liatris d.o.o. na 31 grudnia 2013 roku Liatris d.o.o. była właścicielem 7,40% akcji ASEE S.A. (na 31 grudnia 2012 roku: 7,40%). Mihail Petreski oraz Liatris d.o.o. są właścicielami 40% udziałów w spółce MHM d.o.o. oraz 50% udziałów w spółce DM3 d.o.o. Ponadto Prezes Zarządu ASEE S.A. jest pośrednio właścicielem 15% udziałów w MHM d.o.o. poprzez 100% udział w spółce Kompania Petyhorska d.o.o., 20% udziałów w MHM d.o.o. należy do spółki I4 Invention d.o.o. akcjonariusza ASEE S.A. 100% udziału w I4 Invention d.o.o. posiada Miodrag Mirčetić, Prezes Zarządu Asseco Serbia oraz członek Zarządu ASEE S.A.;
² Miljan Mališ, członek Zarządu ASEE S.A. jest udziałowcem spółki Mini Invest d.o.o., akcjonariusza ASEE S.A.

³ Mihail Petreski, członek Rady Nadzorczej ASEE S.A. jest udziałowcem MPS d.o.o., Skopje.

30. Zatrudnienie

Zatrudnienie w Grupie na dzień	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Zarząd Jednostki Dominującej*	5	7
Zarządy Jednostek z Grupy	26	29
Działy produkcyjne	1 081	1 004
Działy handlowe	139	140
Działy administracyjne	165	159
	1 416	1 339

*Piotr Jeleński, Marcin Rulnicki pełnią funkcję w Zarządzie ASEE S.A. na podstawie umów o pracę. Pozostali członkowie Zarządu Spółki pełnią swoje funkcje na mocy powołania

Liczba osób zatrudnionych w spółkach Grupy na dzień	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
ASEE S.A.	25	27
Grupa ASEE Rumunia	164	189
Grupa ASEE Serbia	494	490
ASEE Chorwacja	162	171
Grupa ASEE Kosowo	84	85
ASEE Turcja	174	160
ASEE Bułgaria	25	27
ASEE BiH	47	41
ASEE Macedonia	144	134
ASEE Słowenia	28	15
EZR Chorwacja	69	n/d
	1 416	1 339

31. Wynagrodzenie członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej oraz jednostek zależnych

W poniższej tabeli zaprezentowano wynagrodzenie należne poszczególnym Członkom Zarządu Spółki z tytułu sprawowanej przez nich funkcji za 2013 i 2012 rok:

Wynagrodzenie za okres	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Zarząd		
Piotr Jeleński – Prezes Zarządu	363	789
Marcin Rulnicki – Członek Zarządu	138	167
Rafał Kozłowski – Wiceprezes Zarządu	-	234
	501	1 190

Piotr Jeleński oraz Marcin Rulnicki pełnią funkcję w Zarządzie ASEE S.A. na podstawie umów o pracę. Pozostali członkowie Zarządu oraz Członkowie Rady Nadzorczej Spółki pełnią swoje funkcje na mocy powołania i nie otrzymują wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji we władzach Spółki.

Wartość wynagrodzeń otrzymanych przez członków Zarządu ASEE S.A. z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych przedstawia poniższa tabela:

Wynagrodzenie wypłacone i należne członkom Zarządu Spółki w jednostkach zależnych	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Zarząd - jednostki zależne	4 883	3 464

Wynagrodzenia wypłacone i należne członkom Zarządów i Rad Nadzorczych jednostek zależnych wchodzących w skład Grupy ASEE w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku wyniosły 10 348 tys. PLN (nie obejmują kwot podanych w tabelach powyżej).

Wynagrodzenia wypłacone i należne członkom Zarządów i Rad Nadzorczych jednostek zależnych wchodzących w skład Grupy ASEE w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku wyniosły 8 533 tys. PLN (nie obejmują kwot podanych w tabelach powyżej).

32. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka komandytowa, wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku i za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku:

Wynagrodzenie za okres	Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego oraz przegląd sprawozdania półrocznego	223	210

33. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej Grupa może rekomendować wysokość wypłaty dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku oraz w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Zarządzanie kapitałem		
Oprocentowane kredyty i pożyczki	13 471	513
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	83 541	62 644
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty (-)	(59 126)	(74 153)
Zadłużenie netto	37 886	(10 996)
Kapitał własny	648 778	664 672
Kapitał i zadłużenie netto	686 664	653 676
Wskaźnik dźwigni	5,52%	-1,68%

34. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa Asseco South Eastern Europe narażona jest na szereg ryzyk mających swe źródła zarówno w sytuacji makroekonomicznej w krajach, w których spółki Grupy operują, jak i mikroekonomicznej w poszczególnych przedsiębiorstwach. Głównymi czynnikami zewnętrznymi mogącymi wywierać negatywny wpływ na wynik Grupy są: (i) wahania kursów walut obcych względem złotego oraz (ii) zmiany rynkowych stóp procentowych. Pośrednio na wynik finansowy wpływają także: wzrost PKB, wielkość zamówień publicznych na rozwiązania informatyczne, poziom inwestycji w przedsiębiorstwach oraz poziom inflacji. Do czynników wewnętrznych, mogących mieć negatywny wpływ na wynik Grupy należą natomiast: (i) ryzyko związane ze wzrostem kosztów pracy, (ii) ryzyko związane z niewłaściwym oszacowaniem kosztów projektu w momencie zawarcia umowy oraz (iii) ryzyko zawarcia kontraktu z nieuczciwym odbiorcą.

Ryzyko zmian kursów walutowych

Walutą, w której Grupa prezentuje wyniki jest polski złoty natomiast walutami operacyjnymi jednostek zależnych mających siedzibę poza granicami Polski są waluty obowiązujące w krajach, w których podmioty te są prawnie zarejestrowane. W związku z tym wartość aktywów danej spółki jak również jej wynik jest przeliczany na polski złoty, a zatem na ich wartość prezentowaną w sprawozdaniu mają wpływ kursy walut obcych względem polskiego złotego.

Ryzyko zmiany stopy procentowej

Zmiany rynkowych stóp procentowych mogą niekorzystnie oddziaływać na wynik finansowy Grupy. Grupa jest narażona na ryzyko zmiany tego czynnika w odniesieniu do zmiany wartości odsetek naliczonych od kredytów udzielonych przez zewnętrzne instytucje finansowe spółkom Grupy opartych na zmiennej stopie procentowej.

Ryzyko zmian stopy procentowej powstaje i jest rozpoznawane w poszczególnych spółkach Grupy w momencie zawarcia transakcji lub instrumentu finansowego opartego na zmiennej stopie procentowej. Wszystkie tego typu umowy przechodzą przez odpowiednie działy w jednostkach Grupy i w związku z tym wiedza na ten temat jest pełna i bezpośrednia.

Spółki Grupy mierzą ekspozycję na ten czynnik ryzyka zestawiając sumę kwot wynikających ze wszystkich instrumentów finansowych opartych o zmienną stopę procentową. Dodatkowo jednostki

Grupy prowadzą ewidencję dotyczącą planowanego zadłużenia w ciągu przyszłych 12 miesięcy, natomiast dla instrumentów długoterminowych na okres ich obowiązywania.

Celem ograniczenia ryzyka jest minimalizacja kosztów z tytułu zawartych instrumentów finansowych opartych na zmiennej stopie procentowej.

Spółki Grupy posiadają dostępne dwa instrumenty ograniczające ryzyko: (i) starają się unikać zaciągania kredytów opartych na zmiennej stopie procentowej, (ii) jeśli pierwsze rozwiązanie nie jest możliwe, jednostki Grupy mają możliwość zawarcia kontraktów terminowych na stopę procentową.

Grupa gromadzi i analizuje bieżące informacje z rynku na temat aktualnej ekspozycji na ryzyko zmiany stopy procentowej. W obecnej sytuacji spółki Grupy nie zabezpieczają zmian stopy procentowej.

Ryzyko kredytowe

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy chcą korzystać z kredytów kupieckich poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów. W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej. Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania.

Wiekowanie zobowiązań z tytułu dostaw i usług Grupy na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności zostało zaprezentowane w punkcie 23 Not objaśniających do niniejszego sprawozdania.

Tabele poniżej przedstawiają wiekowanie zobowiązań finansowych z tytułu leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku.

Wiekowanie zobowiązań z tytułu leasingu	31 grudnia 2013 (badane)	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Zobowiązania wymagalne do 3 miesięcy	105	62
Zobowiązania wymagalne od 3 do 12 miesięcy	207	127
Zobowiązania wymagalne od 1 roku do 5 lat	781	188
	1 093	377

Skutki ograniczania ryzyka walutowego

Analiza wrażliwości zobowiązań, należności z tytułu dostaw i usług oraz środków pieniężnych na rachunkach walutowych na zmiany kursu dolara wobec walut operacyjnych spółek Grupy wykazuje, iż Grupa odnotuje potencjalny zysk w wysokości 133 tys. PLN w przypadku obniżenia się kursu dolara wobec walut funkcjonalnych o 10%. Grupa odnotuje również potencjalny zysk w stosunku do założeń w wysokości 285 tys. PLN przy osłabieniu się kursu euro do walut funkcjonalnych spółek. Łącznie zatem osłabienie się dolara i euro o 10% wobec walut operacyjnych spółek Grupy mogłoby mieć korzystny wpływ na wynik w wysokości 418 tys. PLN. Odwrotnie, w przypadku umocnienia się dolara oraz euro o 10% w stosunku do walut operacyjnych Grupa osiągnęłaby dodatkową stratę w wysokości 418 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2013 (badane)	Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy Grupy	
		(10%)	10%
EUR:			
Należności z tytułu dostaw i usług	16 447	(478)	478
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	18 777	1 404	(1 404)
Rachunki walutowe	8 655	(641)	641
Per saldo		285	(285)
USD:			
Należności z tytułu dostaw i usług	4 940	(494)	494
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	11 056	1 106	(1 106)
Rachunki walutowe	4 790	(479)	479
Per saldo		133	(133)

Na dzień 31 grudnia 2012 (przekształcone)	Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy Grupy	
		(10%)	10%
EUR:			
Należności z tytułu dostaw i usług	11 050	(568)	568
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	9 473	861	(861)
Rachunki walutowe	12 551	(732)	732
Per saldo		(439)	439
USD:			
Należności z tytułu dostaw i usług	3 758	(376)	376
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	9 477	948	(948)
Rachunki walutowe	5 478	(548)	548
Per saldo		24	(24)

Metody przyjęte przy przeprowadzaniu analizy wrażliwości

Wartości procentowe, względem których przeprowadzona została analiza wrażliwości na zmiany kursów walutowych mogących mieć wpływ na wynik Grupy wynoszą +/- 10%. Przy przeprowadzaniu analizy o tą wartość powiększany lub pomniejszany jest kurs z dnia bilansowego.

Skutki ograniczania ryzyka stopy procentowej

Spółki Grupy korzystają z finansowania zewnętrznego w formie kredytów i pożyczek, które jest głównie przeznaczone na działalność operacyjną (finansowanie kapitału obrotowego) jak i na działalność inwestycyjną Grupy (zakup/budowa aktywów trwałych, inwestycje kapitałowe).

Łączne zadłużenie Grupy z tytułu wszystkich zaciągniętych kredytów bankowych i pożyczek wynosiło na dzień 31 grudnia 2013 roku 13 471 tys. PLN, z czego kwota narażona na ryzyko zmiany stóp procentowych to 12 804 tys. PLN.

Kwoty innych pozycji aktywów i zobowiązań finansowych nie są istotnie narażone na ryzyko stóp procentowych.

35. Instrumenty finansowe

Wartość godziwa

Wartość księgowa posiadanych przez Grupę aktywów finansowych na dzień 31 grudnia 2013 roku

oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku nie różni się znacząco od ich wartości godziwej.

	Wartość bilansowa 31 grudnia 2013	Poziom 1 ⁱ⁾	Poziom 2 ⁱⁱ⁾	Poziom 3 ⁱⁱⁱ⁾	Wartość bilansowa 31 grudnia 2012	Poziom 1 ⁱ⁾	Poziom 2 ⁱⁱ⁾	Poziom 3 ⁱⁱⁱ⁾
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	99	99	-	-	23	23	-	-
Walutowe kontrakty typu forward	99	99	-	-	23	23	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	129	110	19	-	129	110	19	-
Akcje w spółkach notowanych na rynkach regulowanych	110	110	-	-	110	110	-	-
Akcje w spółkach nienotowanych na rynkach regulowanych	19	-	19	-	19	-	19	-
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	1 487	-	1 487	-	21 071	-	21 071	-
Obligacje skarbowe	-	-	-	-	3 207	-	3 207	-
Lokaty pomiędzy 3 - 12 miesięcy	1 487	-	1 487	-	17 864	-	17 864	-
Pożyczki	435	-	435	-	356	-	356	-
udzielone podmiotom powiązanym	369	-	369	-	126	-	126	-
udzielone pracownikom	66	-	66	-	77	-	77	-
udzielone pozostałym podmiotom	-	-	-	-	153	-	153	-

- i. wartość godziwa określana na podstawie cen giełdowych oferowanych za identyczne aktywa na rynkach aktywnych;
ii. wartość godziwa określana przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio na rynkach aktywnych;
iii. wartość godziwa określana przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe są nie obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio na rynkach aktywnych

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony 31 grudnia 2013 (badane)	Kategoria zgodnie z MSR 39	Przychody /(koszty) z tytułu odsetek	Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski /(straty) z tytułu wyceny	Razem
Aktywa finansowe						
Lokaty	PZFwgZK	551	-	-	-	551
Aktywa finansowe ujmowane w wartości godziwej	WwWgPWF	-	-	-	26	26
Pożyczki i należności	PIN	-	284	(2 827)	-	(2 543)
Należności z tytułu dywidend i sprzedanych akcji	-	-	281	-	-	281
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWgPWF	1 473	734	-	-	2 207
Zobowiązania finansowe						
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	PZFwgZK	(300)	(7)	-	-	(307)
Pozostałe zobowiązania, w tym:	PZFwgZK	(46)	(1 916)	-	76	(1 886)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	PZFwgZK	(16)	-	-	-	(16)
Zobowiązań z tytułu nieopłaconych akcji	-	-	(1 583)	-	-	(1 583)
Kontrakty typu forward/futures	WwWgPWF	-	21	-	76	97
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	PZFwgZK	(30)	(354)	-	-	(384)
Razem		1 678	(624)	(2 827)	102	(1 671)
Rok zakończony 31 grudnia 2012 (badane)	Kategoria zgodnie z MSR 39	Przychody /(koszty) z tytułu odsetek	Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski /(straty) z tytułu wyceny	Razem
Aktywa finansowe						
Należności z tytułu dywidend i sprzedanych akcji	-	-	(883)	-	1	(882)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	DDS	-	-	-	1	1
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	PZFwgZK	260	-	-	-	260
Pozostałe aktywa finansowe ujmowane w wartości godziwej	WwWgPWF	-	-	-	128	128
Pożyczki i należności	PIN	79	469	(1 365)	-	(817)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWgPWF	2 635	(289)	-	-	2 346
Zobowiązania finansowe						
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	PZFwgZK	(9)	(167)	-	-	(176)
Pozostałe zobowiązania, w tym:	PZFwgZK	(53)	(579)	-	989	357
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	PZFwgZK	(53)	-	-	-	(53)
Zobowiązań z tytułu nieopłaconych akcji	-	-	204	-	494	698
Kontrakty typu forward	WwWgPWF	-	(46)	-	495	449
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	PZFwgZK	-	(737)	-	-	(737)
Razem		2 912	(1 449)	(1 365)	1 119	1 217

36. Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym

W dniu 2 stycznia 2014 roku zarejestrowane zostało połączenie dwóch spółek chorwackich: ASEE Chorwacja (spółka przejmująca) i EŽR Chorwacja (spółka przejmowana). Powyższa transakcja nie będzie miała wpływu na sprawozdanie skonsolidowane Grupy.

W okresie od dnia 31 grudnia 2013 roku do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, tj. do dnia 19 lutego 2014 roku nie wystąpiły inne istotne zdarzenia, których ujawnienie mogłoby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji kadrowej, majątkowej oraz finansowej Grupy ASEE.

37. Znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych

Do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, tj. do dnia 19 lutego 2014 roku, nie wystąpiły zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które nie zostały, a powinny być ujęte w księgach rachunkowych.